የኢትዮጵያ ፌ ሞክራሲያ ሪፐብሊክ

ፌ ል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሰ ሳ አን ኛ ዓመት ቁጥር ፷፫
አዲስ አበባ ነሐሴ ፮ ቀን ፪ሺ፲፯ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌ ሞክ ሲያ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮ ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

31st Year No.63
ADDIS ABABA 12th August, 2025

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፫፻፸፮/፪ሺ፲፯

የእንስሳት ጤና እና ህንነት አዋጅ……..ገጽ ፲፱ሺ፺፰

Content

Proclamation No. 1376/2025

Animal Health and Welfare Proclamation ……………………..……......................Page 19098

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፫፻፸፮/፪ሺ፲፯

የእንስሳት ጤና እና ህንነት አዋጅ

በዓለም አቀፍ ረጃ ተዓማኒነት ያለው የእንስሳት ጤና አገልግሎት በማስፈን ወጪ ገቢና ተሸጋጋሪ በሆኑ እንስሳት የእንስሳት ውጤቶ ተዋፅኦዎ ና ቁሶ ዝውውር ይ ወ ሀገር ውስጥ ሊገቡ ወይም ወ ሌ ሀገር ሊዛመቱ የሚ ሉ በሽታዎ ን መከ ከልና መቆጣጠር በማስፈለጉ፤

በሀገ ን የሚገኙ የእንስሳት በሽታዎ ን በመከ ከል፣ በመቆጣጠርና ረጃ በ ረጃ ጨርሶ በማጥፋት የሰዎ ን ሕይወትና ጤንነት በእንስሳትና በእንስሳት ውጤቶ ና ተዋፅኦዎ አማካኝነት ወ ሰው እና ከሰው ወ እንስሳት የሚተ ለፉ በሽታዎ ን ለመከ ከል የሚያስ ል ሥርዓት መዘርጋት አስፈ ጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

የእንስሳት፣ የእንስሳት ውጤቶ ና ተዋጽኦዎ ጥ ትና ህንነት አስገዳጅ መስፈርት እየሆነ በመምጣቱ ሀገ ን ያ ትን የገበያ ድርሻ ለማስጠበቅና አዳ ስ ገበያዎ ውስጥ ዘልቆ ለመግባት የእንስሳት ልየታ፣ ምዝገባና ክትትል ሥርዓት መዘርጋት አስፈ ጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

እንስሳት ለሰው ልጅ ከሚያበረክቱት አስተዋጽኦ በ ይ እን ሰው ስሜት ያ ቸውና መሰረታ ፍ ጎት እን ሚ ቸው የሚሹ ፍጡ ን በመሆናቸው በተለያየ ጊዜና ሁኔታ የሚ ርስባቸውን የ ህንነት ግር ማሻሻልና መቅረፍ በማስፈለጉ፣

PROCLAMATION NO. 1376/2025

A PROCLAMATION FOR ANIMAL HEALTH AND WELFARE

WHEREAS, it has become increasingly important to build an internationally reliable veterinary service delivery system that can prevent and control the entry or spread of animal diseases resulting from the export, import, and transit of animals, animal products, by-products, and controlled article;

WHEREAS, it is found necessary to establish a system for prevention and control of animal diseases, and ultimately to eradicate them progressively from our country and thereby protect human health and life from risks associated with foods of animal origin and zoonotic diseases;

WHEREAS, it is found critically important to establish animal identification, registration, and traceability systems for animals, animal products, and by-products and to access into new markets as the safety and quality of these commodities have become a compulsory requirement;

WHEREAS, beyond their contribution to human beings, animals have feelings and basic needs like humans and hence, it is necessary to improve and alleviate animal welfare challenges that they face in different contexts.

https://ethiodata.et/

በኢትዮጵያ ፌ ሞክ ሲያ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፭ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅ ድንጋጌ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የእንስሳት ጤና እና ህንነት አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፫፻፸፮/፪ሺ፲፯" ተብሎ ሊጠቀስ ይ ል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩/ "እንስሳ" ማለት ሰውን ሳይጨምር ማናቸውም አከርካሪ አጥንት ያ ቸው አጥቢ.ዎ ፣ አዕዋፍ፣ የውሃ ውስጥና የየብስ ይ እንስሳት ሲሆኑ፤ ንብንና የሐር ትልን ጨምሮ ሌሎ አከርካሪ የሌ ቸው እንስሳትንም ይጨም ል፤

፪/ "እንስሳት ጤና" ማለት የእንስሳት ሕክምና አገልግሎት መስጠትን፣ የእንስሳት በሽታ መከ ከል መቆጣጠርና ማስገወድን፣ የበሽታ ቅኝትና ዳሰሳን፣ የ ብ ቶሪ አገልግሎት በእንስሳት ሕክምና የሕብረተሰብ ጤና ጥበቃን፣ የምርት ጥ ትና ህንነት ቁጥጥርን፣ የገቢ.ና ወጭ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስን ቁጥጥር፣ የእንስሳት መድሃኒት አጠቃቀምን እን ሁም የእንስሳት ምዝገባ ልየታና ክትትል ሌሎ ተያያዥ ተግባ ትን ያካትታል፤

፫/ "ባለቤት አልባ እንስሳ" ማለት ባለቤት የሌለው ወይም ከባለቤቱ ወይም ከጠባቂው ቁጥጥርና ክትትል ያመለጠና የወጣ ወይም ባለቤቱን ማረጋገጥ ሳይቻል የቀረ እንስሳ ነው፤

፬/ "የእንሰሳት ውጤት" ማለት ያልተዘጋጀ ወይም እን ተመረተ ጥሬ የሆነ ወይም በከፊል የተዘጋጀ ሥጋን፣ ተረፈ ሥጋን፣ ወተትን፣ እንቁ ልን፣ ማርን፣ ዓሣን እና ሌሎ ከእንሰሳት የሚገኙ ውጤቶ ን እና ተዋጽኦዎ ን ያጠቃል ል፤

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE

GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Animal Health and Welfare Proclamation No. 1376/2025"

2. Definitions

In this Proclamation unless the context otherwise requires:

1/ "Animal" means, any vertebrate including mammals, birds, aquatic and terrestrial animals; bees and silkworms and any invertebrate,; excluding human beings

2/ Animal Health" means the provision of veterinary medical services, prevention, control, and eradication of animal diseases; disease surveillance; provision of laboratory services; veterinary public health; quality and safety control of animal products; regulation of import and export commodities and controlled articles; regulation and use of veterinary drug; registration, identification, and traceability of animals, and includes other related activities;

3/ "Stray animal" means any animal which has no owner or has been found out of its owner's or custodian's normal care and confinement or for which ownership cannot be readily ascertained;

4/ "Animal product" includes raw or unprocessed or semi-processed meat and meat products, milk, egg, honey, fish, and other products and secondary products derived from animals;

https://ethiodata.et/

፭/ "የእርድ እንስሳ" ማለት እን ሀገ ን ባህልና ልማድ ወይም የውጭ ሥጋ ተቀባይ ሀገ ት ፍ ጎት ለሰው ልጅ ምግብነት የሚውሉ አጥቢ እንስሳት፣ ዓሳ፣ ሮና ሌሎ አእዋፋትን ያካትታል፤

፮/ "ሥጋ" ማለት ማንኛውም ለሰው ልጅ ምግብነት እን ውል የታሰበ የእንሰሳት አካል ሲሆን የሥጋ ተረፈ-ምርትን አያካትትም፤

፯/ "ተረፈ-ሥጋ" ማለት ከዋናው ሥጋ በስተቀር ያሉ የእንስሳት እርድ ውጤቶ ሲሆኑ እን ም ስ፣ ልብ፣ ሳንባ፣ ጉበት፣ ኩ ሊት፣ ጣፊያ፣ አንጎል፣ ቆለጥ፣ ቁርዝ፣ ም፣ አጥንት፣ የበሬ ጅ ት፣ ፈርስ የወጣለት ጨጓ ና አንጀት የመሳሰሉትን ይጨም ል፤

፰/ "የሥጋ መርማሪ" ማለት በዘርፉ የሰለጠነ፣ የሙያ የብቃት ማረጋገጫ ያለው እና በግብርና ባለስልጣን በቄ ወይም ድርጅት ውስጥ የተመ በ ሆኖ በተቀመጠለት መስፈርት መሠረት የስጋና የስጋ ተረፈ ምርትን ህንነትና ጥ ት የሚመረምር፣ የሚቆጣጠር እና የሚያረጋግጥ ባለሙያ ነው፤

፱/ "በከፊል የተዘጋጀ" ማለት እን ተመረተ ጥሬ ሆኖ የተከፋፈለ፣ በንጥረ ነገር ያልበለጸገ፣ ያል ረቀ፣ ጨው ያልገባበት እና በሌሎ ተፈጥሯ ይዘቱን በማይለውጡ ተመሳሳይ ሂ ቶ አልፎ የታሸገም ሆነ ያልታሸገን ያካተተ ነው፤

፲/ "የእንስሳት ተረፈ ምርት" ማለት ቆዳ፣ ሌጦ ፣ ፀጉር፣ ባ፣ ዝባድ፣ ቀንድ፣ ሰም፣ ሸሆና፣ አጥንት፣ ሞ ና ከነዚህ የሚገኙትን የመኖ ግብዓትን እን ሁም ሚኒስቴሩ ወ ፊት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል የእንስሳት ተረፈ ምርት ብሎ የሚሰይማቸውን ሁሉ ይጨም ል፤

፲፩/ "ምርት" ማለት እንስሳትን፣ የእንስሳት ውጤቶ ንና ተዋጽዎ ን፣ የእንስሳት ዘረመልን፣ ሥነ-ሕይወታ ቁስን፣ ባዮሎጂካል ውጤቶ ን፣ የእንስሳት መኖን፣ በሽታ አምጪ ተህዋስ ያለበት ናሙናን ይጨም ል፤

5/ "Slaughter animals" means those mammals, fish, chickens and other birds slaughtered for human consumption according to the culture and customs of our country or as per the requiments of importing countries;

6/ "Meat" means any portion of animals flesh, excluding meat by-products, which is intended for human consumption;

7/ "Meat by-product" means a product drived form slaughtered animals other than meat including but not limited to tongue, heart, lungs, liver, kidneys, spleen, brain, testicles, penis, blood, bone, ox tail, stomach and intestine free of their content;

8/ "Meat inspector" means a trained and certified professional who is assigned by the Agricultural Authority at abattoirs and establishments to control and inspect the production, safety and quality of meat and meat by-products, according to pre-set standards;

9/ 'Semi-processed" refers to packaged or unpackaged product that is prepared raw and is untreated with additives, undried, unsalted, or has not undergone other processes that alter its natural content;

10/ "Animal by-product" means hide, skin, hair, feather, musk, horn, beeswax, hoof, bone, tallow, and animal feed inputs derived from these and includes also all other by-products designated as such by the Ministry for the purpose of this Proclamation;

11/ "Commodity" includes animals, animal products and secondary products derived from animals, animal genetic material, biological materials, biological products, animal feedstuffs, and pathological samples;

https://ethiodata.et/

፲፪/ "ሥነ-ሕይወታ ቁስ" ማለት የሥነ-ሕይወት ሁ ት ውጤት ሲሆን የሴት ወይም የወንድ ዘርን፣ ፅንስን፣ ሽልን፣ ዘረመልን፣ ዕድገት አፋጣኝ ወይም ማንኛውንም የሥነ ሕይወት ሁ ት ውጤቶ ን ወይም ሌሎ የእንስሳትን አካ ሁ ትና ምርታማነት ለመለወጥ የሚውሉ ግብዓቶ ን ይጨም ል፤

፲፫/ "የእንስሳት በሽታ" ማለት በማንኛውም በሽታ አምጪ ነገር የሚከሰት ሆኖ የእንስሳውን አካል ወይም ብልት ጤናማ ስ እን ታወክ ወይም እን ገታ የሚያ ርግ ነው፤

፲፬/ "ዙኖሲስ" ማለት ከእንስሳት ወ ሰው ወይም ከሰው ወ እንሰሳት የሚተ ለፍ ማንኛውም በሽታ ነው፤

፲፭/ "አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ" ማለት በሽታ አስተ ፊ ተህዋስያን በሚያ ርጉት አዝጋሚና ድንገተኛ ለውጥ አ ስ በሽታ ሲፈጠር ወይም ቀ ም ብሎ የሚታወቅ በሽታ ወይም በሽታ አስተ ፊ ተህዋስ ወ አ ስ አካባቢና መንጋ ሲተ ለፍ ወይም ጨርሶ የማይታወቅ አ ስ በሽታ ወይም በሽታ አምጪ ተህዋስ ለመጀመሪያ ጊዜ መኖሩ በምርመ ሲረጋገጥ እና በሰው ወይም በእንስሳት ይ ከፍተኛ የሆነ አሉታ ተፅዕኖ ሲያ ርስ ነው፤

፲፮/ "ሪፖርት መ ረግ ያለበት የእንስሳት በሽታ" ማለት በማንኛውም ሰው መከሰቱ ሲጠረጠር ወይም በባለሙያ ሲረጋገጥ ለሚኒስቴሩ ወይም ለክልሉ የእንሰሳት ጤና ተቋም ወይም ለዓለም አቀፉ የእንስሳት ጤና ድርጅት ሪፖርት መ ረግ ያለበትና ሚኒስቴሩ ሪፖርት መ ረግ ያለባቸው ብሎ ከሰየማቸው በሽታዎ መዘርዝር ውስጥ ያለ በሽታ ነው፤

፲፯/ "ቁጥጥር የሚ ረግበት የእንስሳት በሽታ" ማለት አንድና ከአንድ በ ይ የሆኑ የሳኒተሪ እርምጃዎ ን በመውሰድ ቁጥጥር ሊ ረግበት የሚገባውና ሚኒስቴሩ ቁጥጥር የሚ ረግባቸው ብሎ ከሰየማቸው በሽታዎ ዝርዝር ውስጥ የተመ በ የእንስሳት በሽታ ነው፤

፲፰/ "ቁስ" ማለት ማንኛውም የህክምና መገልገያ፣ የቄ ና የማቀነባበሪያ ድርጅት መገልገያ መሣሪያዎ ን፣ ማጓጓዣ፣ ማሸጊያ፣ የ ብ ቶሪ እቃዎ ንና መሣሪያዎ ን የሚያጠቃልል ሲሆን ሌሎ መሣሪያዎ ንና እቃዎ ንም የሚያጠቃልል ነው፤

12/ "Biological material" means any product of a biological process, including ova, semen, embryos, fetus, genetic material, hormones, or any other biological materials or other inputs used to alter the bodily functions or performance of an animal;

13/ "Animal disease" means an impairment or disturbance of the normal function of any organ or the body of any animal that is caused by any disease-causing agents;

14/ "Zoonosis" means any animal disease or infection which is transmissible from animals to humans and vice versa;

15/ "Emerging and re-emerging animal disease" means a new infection resulting from the evolution or change of an existing infectious organism, a known animal disease or infectious organism spreading to a new geographic area or population, or a previously unrecognized infectious organism or animal disease diagnosed for the first time and which has a significant impact on animal or public health;

16/ "Notifiable animal disease" means any animal disease which is declared to be a notifiable animal disease by the Ministry, as soon as it is detected or suspected by any person, or confirmed by an animal health professional and should be brought to the attention of the Ministry or Regional competent body or World Animal Health Organization;

17/ "Controlled animal disease" means any notifiable animal disease which is deemed to be necessary to control through the application of one or more sanitary measures and is declared by the Ministry to be a controlled animal disease;

18/ "Article" means any medical equipment, abattoir and processing plant equipment, conveyance, packaging, laboratory items and equipment, and also includes other materials and items;

https://ethiodata.et/

፲፱/ “ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ” ማለት ማንኛውም በሽታ አስተ ፊ መሆኑ የተጠረጠረ ወይም የተረጋገጠ እና በበሽታ አስተ ፊ ተህዋስ መበከሉ የተጠረጠረ ወይም የተረጋገጠ ሆኖ ወ ሀገር ውስጥ ሲገባ፣ ሲሸጋገርና ወ ውጭ ሲ ክ ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ነው፤

፳/ “የተበከለ ቁስ” ማለት ማጓጓዣን ጨምሮ ማንኛውም በበሽታ አስተ ፊ ተህዋስ፣ ኬሚካል ወይም በሌሎ ጎጂ ነገሮ የተበከለ ወይም መበከሉ የተጠረጠረና በእነሱም አማካኝነት ለእንስሳት በሽታ፣ ከእንስሳት ወ ሰው ለሚተ ለፉ በሽታዎ ወይም ለሌሎ ጎጂ ሕመሞ ፣ ለአካባቢ ብክለት መንስዔ የሆነ እና የተበከለ ተብሎ ሥልጣን ባለው አካል የተለየ ቁስ ነው፤

፳፩/ “የእንስሳት በሽታ የቁጥጥር ፕሮግ ም” ማለት ሚኒስቴሩ፣ ባለስልጣኑ እና የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም በተመረጡ በሽታዎ ይ በቅንጅት የሚያካሂዱት የመከ ከልና የመቆጣጠር ፕሮግ ም ነው፤

፳፪/ “የእንስሳት ህንነት” ማለት እንስሳት ጤንነታቸው እና አመጋገባቸው ተጠብቆ፤ የተፈጥሮ ባህርያቸውን መግለፅ በሚ ሉበት ሁኔታ ሆነው፤ ከስቃይ፣ ከህመም፣ ከፍርሃትና ከጭንቀት ተጠብቀው የሚያዙበት ሥርዓት ነው፤

፳፫/ “የሥነ-ሕይወታ ህንነት” ማለት የእንስሳት በሽታ፣ በሽታ አምጭ ተህዋሲያን ወ እንስሳት መንጋ እንዳይገቡ እንዳይሰ ጩ ለመከ ከል የሚነ ፉና የሚተገበሩ ተግባ ት ናቸው፤

፳፬/ “የእንስሳት ክትትል” ማለት እንስሳትን በሕይወት ዘመናቸው በመንጋ ወይም በተናጠል የመከታተል ሂ ት ነው፤

፳፭/ “የእንስሳት ውጤት ክትትል” ማለት የእንስሳት ውጤትን ከምርት ሂ ት ጀምሮ ተፈጥሯ ይዘቱን ሳይቀይር ለተጠቃሚው እስኪቀርብ ድረስ የሚ ረግ የመከታተል ሂ ት ነው፤

19/ “Controlled article” means any object which is either suspected or confirmed to be an infected article or a contaminated article that is controlled for the purposes of import into, transit through, or export from the territory of the country;

20/ “Contaminated article” means any material, including conveyance, which is contaminated or suspected to be contaminated with any infectious organism, chemical, or other harmful material by means of which an animal disease, zoonosis, or other form of illness or environmental contamination can be caused and which is declared to be a contaminated article Competent Authority;

21/ “Animal disease control Program” means a program whereby by the Ministry, the Authority, and Regional Veterinary Body jointly excute for the prevention and control of certain notifiable animal diseases;

22/ “Animal welfare” means a system in which an animal is kept healthy, comfortable, well nourished, safe, able to express innate behaviours, and not suffering from unpleasant states such as pain, fear, and distress;

23/ “Biosecurity” means a set of measures designed and implement to prevent the introduction, and spread of animal diseases, infectious agent to an animal population;

24/ "Animal traceability” means the ability to follow an animal or group of animals during all stages of their life;

25/ "Animal product traceability” means the ability to follow an animal product from the point of production to provision to the consumer without altering its natural content;

https://ethiodata.et/

፳፮/ “የእንሰሳት መለያ ምልክት” ማለት በሚኒስቴሩ የተመዘገበ እና እውቅና የተሰጠው ማንኛውም እንስሳትን ለመለየት የሚያገለግል ምልክት ነው፤

26/ “Animal identification mark” means any mark recognized and registered by the Ministry to be placed on any animal for identification purposes;

፳፯/ “የተመዘገበ እንስሳ” ማለት መለያ ምልክት ተ ርጎበት መረጃው በብሔ የእንስሳት መረጃ ቋት ውስጥ የሚገኝ እንስሳ ነው፤

27/ “Registered animal” means an identified animal which has been recorded in the national animal identification database;

፳፰ “የእንስሳት መሰብሰብ” ማለት ሁለት ወይም ከዚያ በ ይ ከሆኑ ተቋማት ለሽያጭ፣ ለትርዒት ወይም ለኤግዚቢሽን ወይም ለመጓጓዝ ወይም ለምርመ ወይም ለመሳሰሉት ተግባ ት ለማዋል የሚ ረግ የእንስሳት ስብስብ ነው፤

28/ ‘‘Animal gathering’’ means an occasion at which animals are brought together from two or more establishments, for the purposes of a sale, show or exhibition, onward consignment, inspection, or any other similar purpose;

፳፱/ “ስልጣን ያለው አካል” ማለት ሚኒስቴሩ ወይም ባለስልጣኑ ወይም የእንስሳት ጤና ጥበቃ ተግባ ትን እን ያከናውን እና እን ቆጣጠር፤ እን ሁም የእንስሳትን ህንነት እና በእንስሳት ሕክምና የህብረተሰብ ጤና ጥበቃ ተግባ ትን እን ያከናውን የተወከለ የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም ነው፤

29/ “Competent Authority” means the Ministry or the Authority or delegated Regional Veterinary Body that is responsible for executing and controlling animal health, animal welfare, and veterinary public health activities;

፴/ “ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር” ማለት በዋናነት የእንስሳት ጤና አገልግሎትን በመ ው ሀገሪቱ ለመቆጣጠር በሚኒስቴሩ የተሰየመ የእንስሳት ጤና ኃ ፊ ነው፤

30/ “Chief Veterinary Officer” means the principal veterinarian designated by the Ministry to supervise the veterinary Services in the whole territory of Ethiopia;

፴፩/ “የእንስሳት ጤና ባለሙያ” ማለት ተገቢውን ትምህርት የወሰ እና የእንሳሰት ጤና አግልግሎት ለመስጠት የተፈቀ ለት ባለሙያ ነው፤

31/ “Animal health officer” means a professional with appropriate veterinary education who is authorized to deliver veterinary services;

፴፪/ “የእንስሳት ጤና ተቆጣጣሪ” ማለት ሥልጣን ባለው አካል ውስጥ ተቀጣሪ የሆነ ወይም የተወከለ በዚህ አዋጅ ሥር የተቀመጡ የቁጥጥር ተግባ ትን እን ያከናውን ኃ ፊነት የተሰጠው የእንስሳት ጤና ባለሙያ ነው፤

32/ “Veterinary Inspector” means an animal health professional employed or delegated by the competent authority to perform regulatory activities stipulated under this proclamation;

፴፫/ “የክልል ዋና የእንስሳት ጤና ዳይሬክተር” ማለት በዋናነት የእንስሳት ጤና አገልግሎትን በበ ይነት የሚመ በክልል የእንስሳት ጤና ተቋም በኃ ፊነት የተሰየመ እና የክልሉ የእንስሳት ጤና መረጃን በተመለከተ ከፌ ል ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት የሚያ ርግ የእንስሳት ሀኪም ነው፤

33/ “Regional Veterinary Director” means a veterinarian designated by a Regional veterinary body to primarily lead the veterinary Services in the region and responsible for directly communicating with the Chief Veterinary Officer of the country;

https://ethiodata.et/

፴፬/ “የክልል እንስሳት ጤና ተቋም” ማለት በክልል የእንስሳት ጤናን፣ ሀንነትን እና በእንስሳት ህክምና የህብረተሰብ ጤና አገልግሎትን የመስጠትና የመቆጣጠር ኃ ፊነት ያለበት ተቋም ነው፤

34/ “Regional Veterinary Body” means a regional institution responsible for the delivery and regulation of animal health, welfare, and veterinary public health services;

፴፭/ “ግቢ” ማለት ማንኛውም በግልፅ የተለየ መሬት፣ ሕንፃ፣ ወ ብ ወይም የታጠረ አካባቢ ሲሆን ኩታ ገጠም ያልሆኑ ነገር ግን በአንድ ባለቤት ሥር የሆኑ ቦታዎ ን ይጨም ል፤

35/ “Premises” means any defined area of land, building, structure, harbor or fenced enclosure including any disjoined land holding under the same ownership;

፴፮/ “የተመዘገበ ግቢ” ማለት እንስሳት የሚቆዩበት ቦታ ሆኖ በውስጡ ያሉ እንስሳትን ለመመዝገብና ለመለየት ሲባል በባለቤቱ ስም የምዝገባ ቁጥር የተሰጠው ግቢ ነው፤

36/ “Registered premises” means a place where animals are kept for the purposes of registration and identification, and whose owner has been allocated a registration number;

፴፯/ “ኮምፓርትመንት” ማለት በአንድ ወይም ከአንድ በ ይ በሆነ ቅጥር ግቢ ውስጥ የጋ በሆነ ሥነ-ሕይወታ ህንነት ሥርዓት ተጠብቀው ለተወሰኑ በሽታዎ በተመሳሳይ ይዞታ ይ ያሉ ወይም ለዓለም አቀፍ ንግድ ሲባል በሽታዎ ን ለመቆጣጠር የሚያስ ሉ የቅኝት፣ የመከ ከልና ሥነ-ሕይወታ ህንነት እርምጃዎ የሚወሰድበት የእንስሳት ንዑስ ስብስብ ነው፤

37/ “compartment” means an animal subpopulation contained in one or more establishments under a common biosecurity management system with a distinct health status with respect to specific disease or diseases for which required surveillance, control, and biosecurity measures have been applied for the purpose of international trade;

፴፰/ ”የሳኒተሪ እርምጃ” ማለት ለእንስሳት ወይም ለሰው ጤና እና ሕይወት ስጋት የሆኑ የበሽታ መንስኤዎ ሀገር ውስጥ እንዳይከሰቱ እን ሁም ወ ሀገር እንዳይገቡና እንዳይሰ ጩ ለመቆጣጠርና ለመከ ከል የሚተገበር እርምጃ ነው፤

38/ “Sanitary measure” means a measure destined to protect animal or human health or life from risks arising from the occurrence, entry, establishment, and spread of disease within the territory of the country;

፴፱/ “ሰብዓ አወጋገድ” ማለት እንስሳትን ስቃይ በሚቀንስ እና ርህ ሄ በተሞ በት መንገድ ሕይወታቸው እን ያልፍ ማድረግ ነው ፤

39/ ‘‘Humane killing’’ means the act of inducing death using a method with minimum pain and suffering, and is carried out with compassion to the animal;

፵/ “የማቆያ ስፍ ” ማለት እንስሳት በጊዜያ ነት የሚቆዩበት ቦታ ነው፤

40/ ‘‘Holding ground’’ means any establishment in which animals are held on a temporary basis;

፵፩/ “ኳ ንቲን” ማለት እንስሳትን እና የእንስሳት ውጤቶ ን ለተወሰነ ጊዜ ለይቶ በማቆየት ከሌሎ እንስሳት እና የእንስሳት ውጤቶ ጋር በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ እንዳይገናኙ በማድረግ እና ጤንነታቸውን እና ህንነታቸውን በመከታተል እን - አስፈ ጊነቱም ሕክምናና ምርመ የሚሰጥበት አገልግሎት ነው፤

41/ “Quarantine” means a sanitary action under which animals and animal products are maintained in isolation for the specifeied period of time under supervison, with no direct or indirect contact with other animals and animal products, and if necessary, tested and treated;

https://ethiodata.et/

፵፪/ “የኳ ንቲን ጣቢያ” ማለት ለእንስሳት የኳ ቲን አገልግሎት የሚሰጥበት የማቆያ ቦታ ነው፤

፵፫/ “ማቀነባበሪያ ድርጅት” ማለት የእንስሳት ውጤቶ እና ተረፈ ምርትን ተፈጥሯ ይዘቱን ሳይለውጥ ለምግብነት ወይም ለሌ አገልግሎት እን ውሉ የሚያዘጋጅ ተቋም ነው፡፡ ይህም የእንስሳት ውጤትና የእንስሳት ተረፈ-ምርት ማከማቻ እና የማጓጓዣ አገልግሎት ሰጪ ተቋማትን ያካትትል፤

፵፬/ “ማምረቻ ድርጅት” ማለት የእንስሳት ግብዓት ወይም ምርት የሚመረትባቸው ተቋማት ወይም የእርባታ ድርጅቶ ማለት ሲሆን እነዚህም የቁም እንስሳት፣ የስጋ እና የስጋ ተረፈ-ምርቶ ፣ የ ሮ፣ የወተት፣ የማር፣ የአሣ እና ሌሎ ንም የሚያካትት ሆኖ እን - አስፈ ጊነቱ የማቆየት እና የማሸግ ስ ተፈጥሯ ይዘቱን ሳይቀይር የሚከናወንበት ነው፤

፵፭/ “የዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ድርጅት” ማለት በዓለም ዙሪያ የእንስሳት ጤናን እና ህንነትን ለማሻሻል ኃ ፊነት ያ ቸው ሀገ ት ተስማምተው ያቋቋሙት ድርጅት ነው፤

፵፮/ “ቄ ” ማለት በሚመለከተው አካል የተመዘገበ እና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠው ሆኖ ለሰው ምግብነት የሚውሉ እንስሳት ጤንነታቸው ተመርምሮ የሚታረዱበት ሥጋ እና የሥጋ ተረፈ-ምርቱ የሚዘጋጅበት ድርጅት ነው፤

፵፯/ “ተሻጋሪ” ማለት እንስሳት፣ የእንስሳት ውጤት፣ ተዋጽኦ፣ ሌሎ ምርቶ እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ በመግቢያ በር በኩል ወ ሀገር ውስጥ ከገቡ በኋ የኢትዮጵያን ግዛት አልፈው ወ ሌ ሀገር የሚተ ለፉበት ሂ ት ነው፤

፵፰/ “ኮዴክስ አሊመንታሪየስ” ማለት ለሰው ምግብነት የሚውሉ የእንስሳትና የዕፅዋት ውጤቶ ን ጥ ትና ህንነት ለማረጋገጥ በተባበሩት መንግሥታት የኮዴክስ አሊመንታሪየስ ኮሚሽን ተዘጋጅተው የሚወጡ በዓለም አቀፍ ረጃ ስምምነት የተ ረሰባቸውና የፀ ቂ ረጃዎ ናቸው፤

42/ ‘‘Quarantine station" means an establishment where animals are kept for the purpose of quarantine service;

43/ “Processing plant" means an institution that prepares animal products and by-products for food or other use without altering their natural composition. This includes animal product and by-product storage and transportation service providers;

44/ “Production establishment” means institutions or farms where animal inputs or products are produced, including livestock, meat and meat by-products, poultry, dairy, honey, fish, and others, as deemed necessary, where preserving and packaging are carried out without altering the natural content of the products;

45/ “World Organization for Animal Health” means an intergovernmental organization responsible for improving animal health and welfare worldwide;

46/ “Abattoir” means; an establishment registered and certified by a competent authority, where animals slaughtered intended for human consumption are inspected for the health status, and where meat and meat by-product are prepared;

47/ “Transit” means the conveyance of an animal, animal product, secondary products derived from animals, other commodities, and controlled article that has been imported through a port of entry and in transit through the territory of Ethiopia to another country;

48/ “Codex Alimentarius” means the set of internationally agreed and approved standards, prepared and published by the Codex Alimentarius Commission of the United Nations, to ensure the safety and quality of foods of animal and plant origin destined for human consumption;

https://ethiodata.et/

፵፱/ "ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት" ማለት በየብስ ወይም በውሃ እንስሳት ጤና ኮድ መሠረት የእንስሳውንና የምርቱን ዓይነትና በተቀባይ ሀገር ፍ ጎት መሠረት ወ ውጪ የሚ ኩ ምርቶ የሚያሟሏቸውን መስፈርቶ በመጥቀስ የሚሰጥ ዓለም አቀፍ የምስክር ወረቀት ነው፤

፶/ "የሳኒተሪ ማንዴት ውል" ማለት ስልጣን ባለው አካል እና በውል ተቀባይ የእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም ተቋም መካከል የተወሰኑና በግልፅ የተቀመጡ ተግባ ትን በውል ሰጪው ስም ለመፈፀም የሚ ረግ ስምምነት ነው፤

፶፩/ "የየብስ ወይም የውሃ ውስጥ እንስሳት ኮድ" ማለት ዓለም አቀፍ የእንሰሳት ጤና ድርጅት ያወጣቸው የየብስና የውሃ ውስጥ እንስሳት ጤና ረጃዎ ናቸው፤

፶፪/ "የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት" ማለት ቁጥጥር የሚያስፈልጋቸው እንሰሳትን፣ የእንሰሳት፣ ውጤትን እና ተዋጽኦን ለማምረት፣ ወ ገበያ ለማቅረብ፣ ወ አገር ውስጥ ለማስገባት ወይም ወ ውጭ አገር ለመ ክ መስፈርቶ መሟ ታቸውን በባለስልጣኑ ተረጋግጦ የሚሰጥ ሕጋ የምዝገባ ሰነድ ነው፤

፶፫/ "ሰው" ማለት በተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፶፬/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌ ሞክ ሲያ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 47 መሠረት የተካተተ ማንኛውም ክልል ማለት ሲሆን የአ ስ አበባ እና የድሬዳዋ ከተማ አስተዳ ርንም ይጨም ል፤

፶፭/ "ባለስልጣን" ማለት የኢትዮጵያ ግብርና ባለስልጣን ነው፡፡

፶፮/ "ሚኒስቴር" ማለት የግብርና ሚኒስቴር ነው፤

፶፯/ ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለጸው የሴትንም ጾታ ይጨም ል፡፡

49/ "International veterinary certificate" means an international certificate issued in conformity with the provisions of the Terrestrial and Aquatic Animal Health Codes, describing the necessary requirements to be fulfilled for export commodities in accordance with the sanitary requirement of the importing countries;

50/ "Sanitary mandate contract" means an agreement made between the competent authority and animal health professional or institution for the purpose of delegating certain defined functions to perform on behalf of the competent authority;

51/ "Terrestrial or Aquatic Animal Code" means the terrestrial or aquatic animal health standard set by the World Organisation for Animal Health;

52/ "Certificate of Competence" means a legal certificate issued, to those who wish to engage in the production, marketing, import, or export of regulated animal, animal products, and -secondary products derived from animals, by the Authority upon fulfillment of the requirements;

53/ "Person" means a natural or juridical person;

54/ "Region" means any of the Regional States specified under Article 47 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes the Addis Ababa City and Dire Dawa City Administrations;

55/"Authority" means Ethiopian Agricultural Authority;

56/ "Ministry" means the Ministry of Agriculture;

57/ Any expressions in the masculine gender include the feminine.

https://ethiodata.et/

፫. የተፈፃሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በኢትዮጵያ ፌ ሞክ ሲያ ሪፐብሊክ የግዛት ወሰን ውስጥ በእንስሳት ጤና እና ህንነት፣ ምርቶ እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

ክፍል ሁለት

ስለአገልግሎት አሰጣጥ እና ስለእንስሳት ጤና ቦርድ

፬. የግል የእንስሳት ጤና አገልግሎት ስለመስጠት

ማንኛውም ሰው ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መስፈርት መሠረት የእንስሳት ጤና አገልግሎት መስጫ ጣቢያ፣ ማዕከል ወይም ተቋም ማቋቋም ይ ል::

፭. የእንሰሳት ጤና ቦርድ

የእንስሳት ሐኪም እና ሌሎ የእንስሳት ጤና ባለሙያዎ ን ለማብቃት እና ለመቆጣጠር በሚኒስትሩ አስተባባሪነት ከመንግስትና ከግል የዘርፉ ባለድርሻ አካ ት አባል የሆኑበት የእንሰሳት ጤና ቦርድ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡ የቦርዱ አባ ት አወቃቀር፣ ሥልጣን እና ተግባሩን በተመለከተ ይህን አዋጅ ተከትሎ በሚኒስትሮ ምክር ቤት በሚወጣው ንብ ይ የሚገለፅ ይሆናል፡፡

ክፍል ሦስት

ሃገር አቀፍ የእንስሳት በሽታዎ ን መከ ከልና መቆጣጠር

፮. ሪፖርት መ ረግ ያለበት አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ በሽታ የማሳወቅ ግዴታ

፩/ ማንኛውም የእንስሳት ባለቤት በሽታ መከሰቱን ሲጠረጥር ይህንኑ በአስቸኳይ በአቅ ቢያው ለሚገኝ የእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም የአካባቢ መስተዳ ር የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሠረት ሪፖርት የተ ረገለት የእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም የአካባቢ መስተዳ ር በአካባቢው ሪፖርት መ ረግ ያለበት አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ መከሰቱን መረጃ ሲ ርሰው ወይም ሲጠረጥር

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable to Animal health, welfare, commodites and controlled articles, within the territory of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

PART TWO

SERVICES DELIVERY AND VETERNIARY BOARD

4. Private Animal Health Services Delivery

Any person may establish an animal health station, center, or institution upon the fulfillment of the necessary requirements set by the Ministry.

5. Veterinary Board

A Veterinary Board, consisting representatives from both public and private sector stakeholders in the field, is hereby established by this Proclamation under the over all coordination of the Minister, for the purpose of regulating and certifying veterinarians and veterinary para professionals. The composition, powers, and responsibilities of the Board shall be detailed in a Regulation to be issued by the Council of Ministers pursuant to this Proclamation.

PART THREE

NATIONAL PREVENTION AND CONTROL OF ANIMAL DISEASES

6. Duty to Report Notifiable and Emerging and Re-Emerging Animal Diseases

1/ In the event that any animal owner suspects the occurrence of animal disease he shall immediately report the occurrance to the nearest animal health professional or local Administrative Office.

2/ Any Animal health professional or local administrative office who receives a report pursuant to Sub-Article (1) of this Article, or suspects the occurrence of a notifiable or an emerging or re-emerging animal disease shall report such

https://ethiodata.et/

ይህንኑ ከ፲፪ ሰዓት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ በአቅ ቢ.ያው ለሚገኝ የእንስሳት ጤና ተቋም ማሳወቅ ይኖርበታል::

፫/ ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ ለመከሰቱ ሪፖርት የተ ረገለት በአቅ ቢ.ያው የሚገኝ የእንስሳት ጤና ተቋም በ፲፪ ሰዓት ውስጥ ሪፖርቱን ለክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም ማሳወቅ ይኖርበታል፡፡

፬/ የክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም የ ረሰውን የበሽታ ሪፖርት በ፲፪ ሰዓታት ውስጥ ለሃገሪቱ ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር ማሳወቅ አለበት፡፡

፭/ የሚኒስቴሩ ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር መከሰቱ የተጠረጠረውን ወይም የተረጋገጠውን ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ የዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ድርጅት በሚያዘው መመሪያ መሠረት ለዚሁ ድርጅት ሪፖርት ማድረግ አለበት፡፡

፮/ የሚኒስቴሩ ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር መከሰቱ የተጠረጠረውን ወይም የተረጋገጠውን ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ በሽታን በ፳፬ ሰዓት ውስጥ ለብሔ ሳኒተሪ የመረጃና የሪፖርት ማሳወቂያ ኮሚቴ ማሳወቅ አለበት፡፡

፯/ በሌሎ ሕጎ ከተፈቀ ለት ሰው በስተቀር በእንስሳት በሽታ ዙሪያ ጥናት እና ምርምር የሚያካሂድ ሰው ግኝቱን ለሶስተኛ ወገን ይፋ ከማድረጉ በፊት ከሚኒስቴሩ ፈቃድ ማግኘት አለበት፡፡

፰/ በዚህ አንቀጽ ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ ሚኒስቴሩ በሚዘረጋው የበሽታ ማሳወቂያ የአስ ር ሥርዓት መሠረት ይከናወናል፡፡

፯. የእንስሳት በሽታ ቅኝት እና አሰሳ

፩/ ሥልጣን ያለው አካል በየ ረጃው ያሉ የመንግሥትና በግል የተመዘገቡ ሐኪሞ ና ሌሎ የእንስሳት ጤና ባለሙ.ያዎ ን በመጠቀም ሪፖርት መ ረግ ባለባቸውና አ ስ ወይም እን ገና የተከሰቱ በሽታዎ ይ መረጃ ይሰበስባል፣ ያጠናቅ ል፣ ይተነትናል፣ ያሰ ጫል፡፡

occurrence to the nearest veterinary authority no longer than 12 hours.

3/ The nearest veterinary authority receiving the report of a suspected notifiable or emerging or re-emerging animal disease shall forward such report to the Regional Veterinary Authority within 12 hours of receipt of such report.

4/ The Regional Veterinary Authority shall forward such report to the Country's Chief Veterinary Officer within 12 hours of receipt of such report.

5/ The Chief Veterinary Officer of the Ministry shall report suspected and confirmed occurrences of notifiable or emerging or re-emerging animal diseases to the World Animal Health Organization according to the organization's prescribed procedures.

6/ The Chief Veterinary Officer of the Ministry shall report to National Sanitary Enquiry Committee of any suspected or confirmed occurrence of a notifiable animal disease or an emerging or re-emerging animal disease within 24 hours.

7/ Except for a person authorized by other laws, any person shall get permission from the Ministry prior to publicizing his research findings on animal diseases.

8/ A notifiable or an emerging or re-emerging animal disease to be reported under this Aticle shall be carried out in accordance with disease notification system established by the Ministry.

7. Animal Disease Surveillance and Survey

1/ The Competent Authority by using both public and private registered veterinarians and veterinary para-professionals shall collect, record, analyze, and disseminate data, on notifiable or emerging, or re-emerging animal disease occurrences.

https://ethiodata.et/

፪/ ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ በሽታ መከሰቱን ሲጠረጠር ሚኒስቴሩ፣ ባለስልጣኑና የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም በመተባበር የበሽታ አሰሳና የስርጭት መጠን እና ክስተት ይ ክትትል ያ ርጋሉ፡፡

፫/ ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ በሽታ በተመለከተ የሚሰበሰብ ማንኛውም መረጃ በአግባቡና በጊዜ መጠናቀርና መመዝገብ ያለበት ሲሆን ለዋናው የእንስሳት ጤና ኦፊሰር መቅረብ ይኖርበታል፡፡

፬/ የመንግሥትና በግል የተመዘገበ ሐኪም እና ሌሎ የእንስሳት ጤና ባለሙያዎ የበሽታ ቅኝት እና አሰሳ በሚያካሂዱበት ወቅት ማንኛውም ግለሰብ፣ ድርጅት እና ተቋም መረጃ መሰጠት እና አስፈ ጊውን ትብብር ማድረግ አለበት፡፡

፰. ሪፖርት መ ረግ ያለበትና አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ በሽታ ስርጭት መከ ከል እና መቆጣጠር

፩/ ስልጣን ባለው አካል ካልተፈቀ በስተቀር ማንኛውም ሰው የእንስሳት በሽታ ከገባበት እና ክልከ ከተ ረገበት አካባቢ እንስሳትን፣ የእንስሳት ውጤትን ተረፈ ምርት፣ ባዮሎጂካል ውጤትን፣ በበሽታ አስተ ፈ ተህዋስ የተያዘ ወይም የተበከለ ቁስን ወ ሌ ሥፍ ማጓጓዝ አይ ልም፡፡

፪/ በማንኛውም በታወቀም ሆነ ባልታወቀ ምክንያት የታመመ ወይም የሞተ እንስሳ ወይም በበሽታ የተበከለ የእንስሳት ዉጤትና ተረፈ ምርት፣ ቁስ እና ማንኛውም ንክኪ ያለው የመገልገያ መሣሪያ ይ የሳኒተሪ እርምጃ ይወሰዳል፡፡

፫/ በንዑስ አንቀጽ (፪) የተገለፁትን የታመመ ወይም የሞተ እንስሳ ወይም በበሽታ የተበከለ የእንስሳት ውጤትና ተረፈ ምርት፣ ቁስ እና ማንኛውም ንክኪ ያለው የመገልገያ መሣሪያ ለግል ፍጆታ ማዋልም ሆነ ለገበያ ማቅረብ የተከለከለ ነው፡፡

፬/ ሪፖርት መ ረግ ባለበት ወይም በአ ስ ወይም እን ገና በተከሰተ በሽታ የተያዘ ወይም መያዙ የተጠረጠረ እንስሳ ባለቤት

2/ In the event of the suspected occurrence of any notifiable, or emerging or re-emerging animal disease; the Ministry, the Authority,and theRegionalVeterinary Body shall collaborate to conduct surveillance and monitor the prevalence and incidence of these diseases.

3/ All data collected on notifiable or emerging or re-emerging animal diseases shall be recorded and registered promptly and made available to the Chief Veterinary Officer.

4/ While the government and private veterinarians and veterinary para-professionals conduct surveillance and survey, any individual, organization, and institution shall give the necessary support and collaborate in providing the required information,

8. Prevention and Control of the Spread of Notifiable and Emerging or Re-Emerging Animal Diseases

1/ No person shall move an animal, animal products, by-product, biological material, or infected or contaminated article from an infected area except with the permission of the competent authority.

2/ Sanitary measures shall be taken on any animal that is sick or dead due to a known or unknown cause, or any contaminated animal products, by-products, article and equipment.

3/ It is prohibited to use animal that is sick or dead due to known or unknown cause, or contaminated animal product, by-product and articles listed in Sub-Article (2) of this Article for personal consumption or market supply.

4/ Any owner of an animal that is infected or suspected to be infected with a notifiable or emerging or re-emerging animal

https://ethiodata.et/

ከእንስሳት ጤና ኦፊሰሩ ወይም ከእንስሳት ጤና ተቆጣጣሪው ፈቃድ ካ ገኘ በስተቀር ታማሚውን እንስሳ ከሌሎ ለይቶና አግልሎ ማቆየት አለበት፡፡

disease shall confine and isolate that animal from being in contact with any other animals until he is permitted to do otherwise by an animal health officer or veterinary inspector.

፭/ ማንኛውም ሰው የእንስሳት በሽታን ለመቆጣጠርና ለመከ ከል ሲባል በሚመለከተው አካል ለሚወስ ው የሳኒተሪ እርምጃ ተባባሪ መሆን አለበት፡፡

5/ Any person shall collaborate with any sanitary measures that shall be taken by the competent authority for the purpose of prevention and control of animal disease.

፮/ ጉዳዩ የሚመለከተው የእንስሳት ጤና ተቆጣጣሪ ወይም ባለሙያ የታመመው እንስሳ ወይም በበሽታ የተጠቃ አካባቢ ወይም ግቢ ይ አስፈ ጊውን የሳኒተሪ እርምጃ ይወስዳል ወይም እን ወሰድ ያ ርጋል፡፡

6/ The competent veterinary inspector or animal health professional shall take or demand the necessary sanitary measures on infected animals and infected areas or premises.

፯/ የሚመለከተው አካል በሃገሪቱ ውስጥ በተወሰኑ አካባቢዎ ኮምፓርትመንት በማቋቋም የእንስሳት በሽታ ለመከ ከል እና ለመቆጣጠር የሚያስ ል እርምጃ ሊወስድ ይ ል፡፡

7/ The Competent Authority may establish compartment within specified areas of the country and may take necessary measures for the prevention and control of animal diseases.

፱. ካሣ

9. Compensation

፩/ ስልጣን ያለው አካል የሰውንና የእንስሳትን ሕይወት ወይም ጤንነት ለመከ ከልና ቁጥጥር የሚ ረግበት የእንስሳት በሽታ እንዳይሰ ጭ፣ ተዛማ የእንስሳት በሽታ ከመ ሃገሪቱ ወይም ከተወሰነ የሃገሪቱ ክፍል ለመከ ከልና ለመቆጣጠር ሲባል ከማንኛውም ሰው ይ እንስሳትን ወይም ምርቶ ን ከያዘ፣ በሰብዓ ነት የገ ለ እና በአግባቡ ያስወገ እን ሆነ ለባለቤቱ ካሳ ይከፍ ል

1/ The Competent Authority shall pay compensation to the owner of animal if the animal or commodity has been the subject of seizure, humane killing, destruction, and disposal in order to protect human and animal life or health and to prevent the entry or spread of a controlled animal disease into or within the territory of the country;

፪/ በንዑስ አንቀጽ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም የእንስሳው ወይም የምርት ባለቤት የምርት ጥ ት እና ሀንነት መስፈርት ካ ሟ ወይም እንስሳው የታመመ ሆኖ ወይም የጤና ስጋት ኖሮበት የተወረሰ፣ ሰብዓ ነት ባለው ሁኔታ የተገ ለና የተወገ ከሆነ ካሣ አይከፈልም::

2/ Notwithstanding with Sub-Article (1), no compensation shall be paid if the animal or commodity owner fails to meet the quality and safety standards, or if the animal was diseased, posed a health risk, and was consequently confiscated, humanely killed, and disposed of.

፫/ በንዑስ አንቀጽ (፩) በተጠቀሰው መሠረት በእንስሳት ጤና ባለሙያው ትዕዛዝ መሠረት የእንስሳው በድን እን ቀበር ወይም እን ቃጠል ከተ ረገ የበድኑ ማስወገጃ ወጪ ለባለቤቱ ይከፈ ል፣

3/ In accordance with Sub-Article (1) of this Article when the dead animal is buried or burned upon the instruction of the animal health professional, the expense of disposal shall be paid to the owner

፬/ በተዛማ የእንስሳት በሽታ ተይዞ ወ ኳ ንቲን ጣቢያ ውስጥ ለገባና በሰብዓ ሁኔታ ለሚወገድ እንስሳ ካሳ አይከፈልም፣

4/ No compensation shall be paid if diseased animals enter in to a quarantine stations and humanely killed..

https://ethiodata.et/

፭/ ስለ ካሳ አከፋፈሉ ዝርዝር ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚኒስቴሩ በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል፡፡

ክፍል አ ት

የእንስሳት ፣ እንስሳት ውጤት እና ተፈረ-ምርት ልየታ፣ ምዝገባ፣ የጉዞ ቁጥጥር እና ክትትል

፲. የእንስሳት ፣ እንስሳት ውጤት እና ተፈረ-ምርት ልየታ እና ክትትል ሥርዓት

የእንስሳት ል ትን፣ ሞትን፣ እርድን፣ እንቅስቃሴን፣ በእንስሳት መጠበቂያ ቦታ የሚ ረግ ክትትልን፣ የወጪ እና ገቢ እንስሳት አመዘጋገብን እን ሁም የእንስሳት ውጤቶ እና ተፈረ-ምርት ልየታና ክትትልን በተመለከተ ሚኒስቴሩ በሃገሪቱ ውስጥ ወጥ የሆነ የልየታ እና ክትትል ሥርዓት ይዘረጋል፡፡

፲፩. የእንስሳት ልየታና ምዝገባ

፩/ ማንኛውም በሚኒስቴሩ የብሔ መረጃ ቋት የእንስሳት ዝርያ ውስጥ የተመዘገበ እንስሳ በተናጠል ወይም በመንጋ መለየትና መመዝገብ አለበት፡፡

፪/ ስልጣን ባለው አካል ያልተመዘገበና ለመመዝገቡ ማረጋገጫ ያልተሰጠው ሰው መለያዎ ን መሸጥ ወይም ለሽያጭ ማቅረብ አይ ልም፤

፫/ መመዝገብ ያለበት እንስሳ ባለቤት ወይም ጠባቂ እንስሳውን የማስመዝገብ እና የተፈቀ ውን መለያ ምልክት ለመሸጥ ወይም ለማከፋፈል ፈቃድ ከተሰጠው ሻጭ የመግዛት ግዴታ አለበት፤

፬/ የእንስሳው ባለቤት ወይም ጠባቂ ወይም የቄ ዎ ፣ የእንስሳት ገበያ ወይም የኳ ንቲን ጣቢያ ኃ ፊ የሆነ ሰው በብሔ መረጃ ቋት ያልተመዘገበ እንስሳ ካለ በአካባቢው ለሚገኝ የእንስሳት ጤና ተቋም ወይም ኃ ፊ የማሳወቅ ግዴታ አለበት፡፡

5/ The details of compensation shall be determined by a Directive to be issued pursuant to this Proclamation.

PART FOUR

ANIMAL, ANIMAL PRODUCT, AND ANIMAL BY-PRODUCT IDENTIFICATION, REGISTRATION, MOVEMENT CONTROL AND TRACEABILITY

10. Animal, Animal Product and Animal By-Product Identification and Traceability System

The Ministry shall establish identification and traceability system for registration of animal birth, death, slaughter, movement, observation in establishments, and recording of import and export and also an animal product and animal by-product.

11. Animal Identification and Registration

1/ Any animal of the species registered in the national animal identification and traceability database of the Ministry shall be identified and registered either as an individual or as a herd.

2/ No person shall sell or supply for sale any animal identifier unless he is registered and approved by the Competent Authority.

3/ The owner or keeper of a registerable animal is obligated to register the animal and to purchase the authorized identification mark from a seller licensed to sell or distribute it.

4/ The owner, keeper or a person responsible for a slaughterhouse, animal market, and quarantine stations shall be obliged to notify unidentified and unregistered animals on National Database for the animal health institution or officer responsible for the area.

https://ethiodata.et/

፭/ በሚኒስቴሩ ልየታና ምዝገባ ከተ ረገ ቸው እንስሳት ውጭ ሌሎ እንስሳት ተቀ ቅለው የተገኙ እን ሆነ የተቀ ቀለበት የእንስሳት ባለቤት ለሚመለከተው አካል ሁኔታውን ማሳወቅ አለበት፡፡

፲፪. የእንስሳት ዝውውርን ስለመቆጣጠርና ስለማሳወቅ

፩/ መመዝገብ ያለበትን እንስሳ ማዘዋወር የሚፈልግ ሰው የጉዞ ፈቃድ ለማግኘት ተገቢውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙ ት ለሚመለከተው አካል ማመልከትና የዝውውር ፈቃድ ማግኘት አለበት፡፡

፪/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩) የተጠቀሰው ቢኖርም አርብቶ አ ሮ ና ከፊል አርብቶ አ ሮ ለውሃና ግጦሽ ፍለጋ የሚያ ርጉትን ዝውውር እና ድንበር ይ ለሚካሄድ አነስተኛ የእንስሳት ንግድን ተከትሎ የሚ ረግ ዝውውርን እን ሁም የምዝገባ ሥርዓት ባልተዘረጋባቸው ቦታዎ የሚ ረጉ ዝውውሮ ን አያካትትም፡፡ ነገር ግን በድንበር ዘለል በሽታ ምክንያት የበሽታ ፍንዳታ በሚከሰትበት ወቅት በንዑስ አንቀፅ (1) የተቀመጠው ድንጋጌ ተግባ ይ ረጋል፡፡

፫/ አጓጓዡ እንስሳውን በመጨረሻ ከሚረከበው ተቋም ሲ ርስ ለተረካቢው ሰው የእንስሳውን የጉዞ ፈቃድና ተዛማጅ መረጃዎ ን አብሮ ማስረከብ አለበት፡፡

፬/ የተመዘገቡ እንስሳት የተ ለፈለት ሰው ለሚመለከተው አካል ሪፖርት ማድረግ አለበት፡፡

፭/ የተመዘገበ እንስሳን የተቀበለ የእንስሳት እርድ ተቋም የእንስሳውን ሙሉ መረጃ ለሚመለከተው አካል ማሳወቅ አለበት፡፡

፮/ አንድ የተለየና የተመዘገበ እንስሳ ቢሞት ወይም ቢሸጥ ወይም ቢጠፋ ወይም ቢሰረቅ ወይም በማንኛውም መንገድ ለሌሎ ቢ.ተ ለፍ እንስሳውን በኃ ፊነት የያዘው ሰው ለሚመለከተው አካል ማሳወቅ አለበት::

5/ If animals are found to be intermingled with those identified and registered by the Ministry, the owner of the animal should report the matter to the Competent Authority.

12. Animal Movement Control and Notification

1/ A person who intends to move a registrable animal must lodge an application for a veterinary movement permit to a competent authority using the approved form and shall get the permit.

2/ Not withstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, the movement of pastoralists and semi-pastoralists in search of water and pasture, the movement that follows small-scale animal trade conducted at borders, and movements in areas where a registration system has not been established shall not be included. However, in the event of a transboundary animal disease outbreak, the provision set forth in Sub-Article (1) shall be applied.

3/ Upon arrival at the establishment of the destination, the transporter shall furnish the person receiving the animals with the movement permit and any attached documents.

4/ A person who acquires a registerable animal shall notify the competent authority.

5/ Any abattoir which received registered animals shall notify the information to the Competent Authority.

6/ If a registered animal dies, sold, stolen, lost, or transferred to others in any manner, the person responsible for the animal shall notify these conditions to the Competent Authority.

https://ethiodata.et/

፲፫. እንስሳትን ለመሰብሰብ ፈቃድ ስለማግኘት

ማንኛውም ሰው እንስሳትን ከተለያየ ቦታ ሰብስቦ በእንስሳት ገበያ ማዕከልም ሆነ በሌ ሥፍ ለመያዝ ከፈለገ የእንስሳውን ዓይነት፣ የመጣበትን አካባቢ፣ አጠባበቁን እና አያያዙን የመመዝገብ ሥልጣን ለተሰጠው የሚመለከተው አካል በቅድሚያ አመልክቶ ፈቃድ ማግኘት አለበት፡

ክፍል አምስት

የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ

፲፬. የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ ስለማቋቋም

ማንኛውም የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ ለማቋቋም የሚፈልግ ሰው የወጡ መስፈርቶ ን አሟልቶ ሲገኝ ከሚኒስቴሩ ወይም ከክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም የብቃት ማረጋገጫ ማግኘት ይ ል፡፡

፲፭. የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ ስለመሰየም

ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት፡-

፩/ ሚኒስቴሩ እውቅና ያለው የእንስሳት ጤና ወይም የእንስሳት ውጤትንና ተረፈምርትን ህንነት እና ጥ ት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለመስጠት የሚያስ ሉ የ ቦ ቶሪ ምርመ ዎ ን ፣ ትንተናዎ ን ፣ እና ምርምሮ ን እን ያከናውኑ በፌ ል ወይም በክልል ረጃ የሚቋቋም ወይም ነባር ቦ ቶሪን እውቅና ያለው የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ ብሎ ሊሰይም ይ ል፤

፪/ ሚኒስቴሩ እውቅና ያለውን የፌ ልና የክልል የእንሰሳት ጤና ቦ ቶሪ የሚወጡ መለኪያዎ ን አሟልቶ ከተገኘ ብሔ ሪፈ ል ቦ ቶሪ ብሎ ሊሰይምና የተወሰኑና ከፍተኛ ረጃ የ ቦ ቶሪ ምርመ ዎ ንና ትንተናዎ ን እን ያከናውን ሊያ ርግ ይ ል፤

፫/ ማንኛውም በሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቅት ተሰጥቶት የተመሠረተ የግል የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ የሚወጡ መስፈርቶ ን አሟልቶ ከተገኘ እውቅና ያለው የእንስሳት ጤና ወይም የእንስሳት ውጤትንና ተረፈ-ምርትን ህንነት እና ጥ ት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለመስጠት የሚያስ ሉ ምርመ ዎ ንና

13. **Approval for Animal Gathering**

A person, who intends to gather animals from different areas and hold in market or other shall apply for approval from the Competent Authority responsible to record the species, origins, and conditions of the animals.

PART FIVE

VETERINARY LABORATORIES

14. **Establishment of Veterinary Laboratories**

Any person who intends to establish a veterinary laboratory shall acquire the certificate of competency from the Ministry or Regional Veterinary Body on fulfillment of requirements.

15. **Designation of Veterinary Laboratories**

According to directive to be issued by the Ministry:

1/ The Ministry may designate an existing or newly established laboratory at the federal or regional level as an accredited veterinary laboratory to conduct laboratory tests, analyses, and research that will enable it to issue certificates of safety and quality of animal products and by-products;

2/ The Ministry may designate an accredited federal and regional veterinary laboratories as a national referral laboratory if it meets the standards set forth by the Ministry and may authorize it to perform certain high-level laboratory tests and analyses;

3/ Any private veterinary diagnostic or research laboratory established under a certificate of authorization of the Ministry may be designated as an approved veterinary diagnostic or research laboratory for issuance of certificate to perform specific animal health tests, safety and quality of animal products and animal by-product;

https://ethiodata.et/

ትንተናዎ ን ማድረግ እን ል የተፈቀ ለት የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪ ተብሎ ሊሰየም ይ ል፤

፬/ በንዑስ አንቀጽ (፩) ፣ (፪) እና (፫) የተገለፁት ቦ ቶሪዎ አ ረጃጀት፣ አሰያየምና የብቃት ማረጋገጫ መስፈርት በሚኒስቴር መ/ቤቱ በሚወጣ ዝርዝር በመመሪያ ይወሰናል፡፡

ክፍል ስድስት

ወጪ፣ ገቢና ተሻጋሪ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ስለመቆጣጠር

፲፮. ምርትን ወ ሀገር ውስጥ ማስገባትንና ማሸጋገርን በተመለከተ ስለሚ ረግ ክልከ

፩/ ማንኛውም ሰው አስፈ ጊውን የማስገቢያ ፈቃድ ከባለስልጣኑ እስካ ገኘ ድረስ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስን ወ ሀገር ውስጥ ማስገባት ወይም በሃገሪቷ ድንበር ክልል ውስጥ ማሸጋጋር አይ ልም፡፡

፪/ ማንኛውም ሰው የማስገቢያ ፈቃድ ማግኘት የሚ ለው ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ከ ኪው ሃገር ከመ ኑ በፊት ባለስልጣኑ ያወጣውን መስፈርት ማሟ ቱን የሚያረጋግጥ እና በ ኪው ሃገር ዕውቅና ባለው ባለሥልጣን የተሰጠ ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ማቅረብ ሲ ል ብቻ ነው፡፡

፫/ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ከውጭ ሃገር መግባት ወይም ወ ሌ ሃገር መሸጋገር የሚ ለው በሃገሪቷ በተሰየመ መግቢያ በር ብቻ ወ ሃገር ውሰጥ ሲገባ እና የመግቢያ ፈቃድ በማቅረብ የባለስልጣኑን የእንስሳት ጤና ተቆጣጣሪ ፈቃድ ሲያገኝ ብቻ ነው፡፡

፬/ ባለስልጣኑ በድንበር አካባቢ ነዋሪ በሆኑ ሰዎ መካከል የሚ ረግን ድንበር ተሻጋሪ ልማዳ ና አነስተኛ የእንስሳት ንግድን በተመለከተ አግባብነት ባ ቸው ሌሎ ሕጎ መሠረት ያለፈቃድ የሚሰሩበት ሁኔታ የእንስሳት ጤና ቁጥጥርን ግንዛቤ ውስጥ ባስገባ መልኩ እን ተገበር ከሌሎ አግባብ ካ ቸው አካ ት ጋር በትብብር ይሰ ል፡፡

4/ The structure, designation and competency requirement of laboratories specified in Sub-Article (1), (2) and (3) shall be determined by Directive to be issued by the Ministry.

PART SIX

THE CONTROL OF EXPORT, IMPORT, AND TRANSIT OF COMMODITIES, AND CONTROLLED ARTICLE

16. Prohibition On Import And Transit Of Commodities

1/ No person shall import into or convey in transit any commodities, and controlled article through the territory of the country unless he has a permit from the Authority.

2/ Any person shall only import commodity and controlled article if it is accompanied by a valid international veterinary certificate issued by the Competent Authority of the exporting country before shipement, which confirms that the sanitary requirements by the Authority have been complied.

3/ commodities and controlled articles, shall only be imported or transported to another country through a designated entry point in the country and only after obtaining the permission of the competent veterinary inspector by submitting an entry permit.

4/ The Authority shall work in collaboration with other relevant bodies, to ensure that traditional and small-scale cross-border animal trade conducted by residents in border areas, which operates without permits under other relevant laws, is implemented in a manner that takes animal health control into consideration.

https://ethiodata.et/

፲፯. የሳኒታሪ እርምጃዎ

፩/ የእንስሳት በሽታ ወይም በሽታ ተሸካሚ ወይም በሽታ አምጪ ተህዋስ ወ ሀገር ውስጥ እንዳይገባ ወይም እንዳይሠ ጭ ለመከ ከል ባለስልጣኑ:-

ሀ) ወ አገር ውስጥ ከሚገባ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ጋር በተያያዘ የሳኒተሪ እርምጃዎ ን ይወስናል፣ ተግባ ም ያ ርጋል፣

ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፊ ል ተ (ሀ) መሠረት የተቀመጡትን የሳኒተሪ መስፈርቶ የማያሟ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ወ አገር ውስጥ እንዳይገባ ይከለክ ል፣ ከገባም እን ያዝ፣ ወይም እን ታከም፣ ወይም እን ወገድ ፣ ወይም ከአገር እን ወጣ ያ ርጋል፣

ሐ) ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ወ አገር ውስጥ ሲገባ የጥንቃቄ እና የአስቸኳይ ጊዜ እርምጃ ይወሰዳል፣

መ) ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበትን ቁስ በማቆየት የሳኒተሪ እርምጃ ለመውሰድ፣ ለመቆጣጠር፣ ለመመርመር፣ ለማቀነባበር ወይም ለማስወገድ እን ቻል በኳ ንቲን ጣቢያ ቦታነት የሚያገለግሉ የተወሰኑ ቦታዎ ን ይሰይማል፣

ሠ) የሳኒተሪ እርምጃዎቹ አወሳሰድ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው ዝርዝር በመመሪያ ይወሰናል፡፡

፪/ በማናቸውም ሁኔታ ወ አገር ውስጥ በማስገባት ሂ ት በሚወሰድ የሳኒተሪ እርምጃ ምክንያት የሚወጡ ወጭዎ የሚሸፈኑት በአስመጭው አካል ይሆናል፡፡

፫/ በዚህ አዋጅ የተቀመጡ የሳኒተሪ እርምጃዎ የሥጋት አሰሳ ይ የተመሠረቱ እና ዓለም ዓቀፍ የእንስሳት ጤና ድርጅት ካወጣው የየብስ እና የውሃ እንስሳት ሕግ ረጃዎ ጋር የተጣጣሙ መሆን አለባቸው፡፡

17. Sanitary Measures

1/ To prevent the entry, establishment, or spread of diseases, disease-carrying organisms, or disease-causing organisms, the Authority shall:

a) prescribe and implement sanitary measures related to the importation of commodities and controlled articles;

b) prohibit the entry, if entered detain, or treat or destruct or remove from the country the commodities and controlled articles which do not comply with the sanitary measures prescribed or adopted under Sub-Article (1) paragraph (a) of this Article;

c) take and implement emergency and precautionary measures related to importations of commodities and controlled articles;

d) designate certain places as a quarantine stations where commodities and controlled articles may be kept for sanitary measures, inspection, testing, or further processing or destruction;

e) The details of sanitary measures shall be prescribed by the Directive issued by the Ministry.

2/ In any case, the costs incurred due to sanitary measures taken during the import process will be borne by the importing party.

3/ Sanitary measures mentioned in this Proclamation shall be based on risk assessment and be in accordance with the World Animal Health Organization Terrestrial and Aquatic Animal Health Code.

https://ethiodata.et/

፬/ ባለስልጣኑ በዚህ ክፍል የተቀመጡ የሳኒተሪ እርምጃዎ አ ስፈ ጊ ሲሆኑ ወይም ሁኔታዎ ሲቀየሩ ወይም አ ስ ግኝቶ መኖ ቸው ሲረጋገጥ ያለምንም መዘግየት መሻሻ ቸውን ወይም መሻ ቸውን ያረጋግጣል፡፡

፭/ ባለስልጣኑ ሊሟሉ የሚገባቸው የሳኒተሪ እርምጃዎ የተቀመጡበትን ወይም ገ ቦ ና ክልከ ዎ የተ ረጉበትን ምክንያት የመግለፅ ግዴታ አለበት፡፡

፲፰. ወ ውጪ ሃገር መ ክን በተመለከተ ስለሚ ረግ ክልከ ና እና ገ ብ

፩/ ማንም ሰው ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ካልተሰጠው በስተቀር ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስን ወ ውጪ መ ክ አይ ልም፡፡

፪/ ባለስልጣኑ ወ ውጭ የሚ ከው ምርት ወይም ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ የበሽታ መንስዔ ወይም ሪፖርት መ ረግ ለበት በሽታ ስርጭት ምክንያት ሊሆን ይ ል ብሎ ሲሰጋ፡-

ሀ) ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እንዳይሰጥ፤

ለ) ምርቱ እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ በክትትል ሥር እን ቆይ፤ ወይም

ሐ) እን አስፈ ጊነቱም ምርቱ እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ እን ወገድ ይ ረጋል፡፡

መ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ (ሐ) መሠረት የሚወገድ እንስሳ ሰብዓ ነት በተመ በት ሁኔታ መሆን አለበት፡፡

፲፱. የኳ ንቲን ተቆጣጣሪ ባለሙያ ሥልጣንና ተግባር

፩/ የኳ ንቲን ተቆጣጣሪ ባለሙያ ወ ሃገር ውስጥ የሚገቡ እና ከሃገር የሚወጣ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ይ በዚህ አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም በሚወጡ ንብና መመሪያ መሠረት የሳኒተሪ እርምጃ የመውሰድ ሥልጣን አለው፡፡

4/ The Authority shall ensure that sanitary measures under this section are modified or revoked without delay if they are no longer necessary, or as conditions change and new findings become available.

5/ The Authority shall obliged to make available, the rationale for sanitary requirements restrictions, and prohibitions.

18. Restriction and Prohibition on Export

1/ No person may export commodities, and controlled article unless they have been issued with an international veterinary certificate.

2/ Where the commodities or controlled article for export poses a risk of infection or spread of a notifiable animal disease, the Authority shall:

a) deny issuance of international veterinary certificate;

b) keep the commodity or controlled article under observation; or

c) dispose of the, commodity, or controlled article as deemed appropriate.

d) An animal disposed of in accordance with Sub-Article 2(c) of this Article must be in a humane manner.

19. Powers and Duties of Quarantine Inspector

1/ The Quarantine Inspector has the authority to take sanitary measures on imported and exported commodities and controlled articles in accordance with this Proclamation and Regulation and Directive issued to implement this Proclamation.

https://ethiodata.et/

፪/ በንዑስ አንቀጽ (፩) ይ የተጠቀሰው ቢኖርም የሳኒተሪ እርምጃ ለመውሰድ ጊዜ የሚሰጥ ወይም የሚወሰ ው የሳኒተሪ እርምጃ የሚያስከትለው ኢኮኖሚያ ጉዳት ከፍተኛ ከሆነ ውሳኔው በበ ይ አካል የሚሰጥ ይሆናል፡፡

፫/ በንዑስ አንቀጽ (፩) ከተጠቀሰው ውጪ የኳ ንቲን ተቆጣጣሪ ባለሙያው የተሰጠውን ሥልጣን ያለአግባብ ተጠቅሞ ከተገኘ በወንጀል ሕጉ ተጠያቂ ይሆናል፡፡

ክፍል ሰባት

የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ-ምርት ህንነትና ጥ ት

፳. ስለ እንስሳት እርድ

፩/ የብቃት ማረጋገጫ ከተሰጠው ቄ ወይም የሥጋ ማቀነባበሪያ ድርጅት በስተቀር ማንም ሰው እንስሳን አር ሥጋን እና የሥጋ ተረፈ ምርትን ለሽያጭ ማቅረብ አይ ልም፡፡

፪/ ኃ ፊነት በተሰጠው የሥጋ መርማሪ ተመርምሮ ካልተፈቀ በስተቀር ለሰው ወይም ለእንስሳት ምግብነት የሚውል ሥጋን ማቅረብ ወይም መሸጥ አይቻልም፡፡

፫/ በቄ ወይም በሥጋ ማቀነባበሪያ ድርጅት ውስጥ የሚካሄድ የእንስሳት እርድ የሃገር ውስጥ እና የዓለም ዓቀፍ ኮዴክስ አሊሜንታሪየስ ለዚህ ምርት ያስቀመጠውን ረጃ ያሚ መሆን አለበት፡፡

፬/ ወ ውጭ ሃገር የሚ ክ ሥጋና የሥጋ ተረፈ-ምርት በተመዘገበ የኤክስፖርት ቄ የተመረተ፤ በባለስልጣኑ በተሰየመ የሥጋ መርማሪ ህንነቱ የተረጋገጠና ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያለው መሆን አለበት፡፡

፭/ የሥጋ እና የሥጋ ተረፈ ምርት ጤንነቱ ከተረጋገጠ የእርድ እንስሳት የተገኘ እና ከበሽታ አምጪ ተህዋስ፣ እድገትን ከሚያፋጥን ንጥረ ነገር እና ከመድሃኒት ቅሪት ነፃ መሆኑን የሚያረጋግጥ የምስክር ወረቀት ያለው መሆን አለበት፡፡

2/ Notwithstanding the provision of Sub-Article (1) of this Article, sanitary measures shall be taken by higher officials in circumstances where the measure to be taken is not urgent or has a higher economic impact.

3/ The Quarantine Inspector shall be liable according to the Criminal Code if he abuses his power contrary to Sub-Article (1) of this Article.

PART SEVEN

THE SAFETY AND QUALITY OF ANIMAL PRODUCTS AND ANIMAL BY-PRODUCTS

20. Slaughtering of Animal

1/ No person shall slaughter animals and sell the meat and meat by-product other than an authorized abattoir or processing facility which has a certificate of competence.

2/ It is prohibited to sell or supply meat unless it has been inspected and certified as fit for human or animal consumption by the competent meat inspector.

3/ The slaughter conducted in the abattoir or slaughter facility or processing facility shall be in accordance with national and world codex alimentarius safety and quality standards set for this commodity.

4/ Meat and meat by-products destined for export shall come from certified export abattoirs, be confirmed as healthy and fit for human consumption by the meat inspector appointed by the Authority, and shall be accompanied by international veterinary certificate.

5/ Meat and meat by-products shall be accompanied by a veterinary certificate that confirms the product is produced from a healthy animal and confirmed as free from any disease-causing agent, growth hormones, and anti-microbial residues.

https://ethiodata.et/

፳፩. ለቄ ፣ የእንስሳት ውጤት ለሚያቀነባብር ድርጅት ስለሚሰጥ የምስክር ወረቀትና ስለሚ ረግ ቁጥጥር

፩/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ) በባለስልጣኑ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ካልተሰጠው በስተቀር ቄ ን፣ ለወጪ ንግድ የሚውል የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ማቀነባበሪያ ድርጅት ማቋቋምና አገልግሎት መስጠት አይ ልም፤

ለ) በባለስልጣኑ ወይም በክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ካልተሰጠ በስተቀር ለሃገር ውስጥ ገበያ ሥጋ አቅ ቢ የሆነ ቄ ን፣ የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ማቀነባበሪያ ድርጅት ማቋቋምና አገልግሎት መስጠት አይ ልም፡፡

፪/ ቄ ው ወይም የማቀነባበሪያ ድርጅቱ ተፈ ጊውን የግንባታ ረጃ፣ የአሠ ር ሂ ት፣ እና የአገልግሎት ክፍያ አሟልቶ መገኘቱን ሲያረጋግጥ እን አግባብነቱ የባለስልጣኑ ወይም የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፡፡

፫/ የቄ ወይም የሥጋ ማቀነባበሪያ ድርጅት ግንባታ ረጃው፣ የጥገና ሁኔታውና የሥ አመ ሩ የተቀመጠውን መስፈርት የሚያሟ መሆኑን አለመሆኑን ለማረጋገጥ ባለስልጣኑ ወይም የክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም መ በኛ ቁጥጥር ያ ርጋል፡፡

፳፪. የሥጋ መርማሪ ሥልጣን እና ተግባር

፩/ ከእርድ በፊትና ከእርድ በኋ በተ ረጉ ምርመ ዎ ከተገኙ ውጤቶ ፣ እንዳስፈ ጊነቱም ከሚ ረግ የ ቦ ቶሪ ውጤት በመነሳት በባለስልጣኑ ወይም በክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የተሰየመ የሥጋ መርማሪ በሥጋ ምርመ ንብ እና መመሪያ መሠረት ያለማንም ጣልቃ ገብነት ውሳኔ የመስጠት ሙሉ ሥልጣን አለው፡፡

፪/ በንዑስ አንቀጽ (፩) ከተጠቀሰው ውጪ ሥጋ መርማሪው የተሰጠውን ሥልጣን ያለአግባብ ተጠቅሞ ከተገኘ በወንጀል ሕጉ መሠረት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

21. Certification and Control of Abattoirs, and Animal Product Processing Facilities

1/ No person shall:

a) establish and operate an export abattoir or processing facility for the export of animal product and animal by-product unless he has a certificate of competence from the authority;

b) Establish or operate an abattoir, or animal product and animal by-product processing facility for domestic trade, unless he has a certificate of competence from the Authority or a Regional Veterinary Body.

2/ The Authority or Regional Veterinary Body as appropriate shall issue a certificate of competence only when it confirms that the abattoir, or processing facility complies with standards of construction, operation procedure and service fee.

3/ The Authority or Regional Veterinary Body shall conduct regular inspections to ensure that the abattoir or meat processing facilities are complies with the construction, state of repair, and overall facility management standards.

22. Powers and Duties of a Meat Inspector

1/ The meat inspector assigned by the authority or the regional veterinary body shall have power to pass decision according to Meet Inspection Regulations and Directives based on the findings of anti-mortem and post-mortem inspection, laboratory test results as deemed necessary without the interference of other bodies.

2/ The meat inspector shall be liable according to the Criminal Code if he abuses his power contrary to Sub-Article (1) of this Article.

https://ethiodata.et/

፳፫. የእንስሳት ውጤት ስለማምረት፣ ስለማቅረብና ስለማቀነባበር

፩/ የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት የሚያስገኙ እንስሳት እና መንጋዎ የጤና ሁኔታ በሕብረተሰብ ጤና ይ ጉዳት በማያ ርስ ሁኔታ መያዝ እና መመ ቱን በሕግ ሥልጣን የተሰጠው አካል ይቆጣጠራል፡፡

፪/ የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ጥ ትና ህንነት የኮዴክስ አሊመንታሪየስ መርሆዎ ን ተከትሎ ባለስልጣኑ በሚያስቀምጠው መስፈርት መሠረት መረጋገጥ አለበት፡፡

፫/ በባለስልጣኑ ወይም በክልል የእንስሳት ተቋም ቁጥጥር ካልተ ረገበት፣ ካልተመረመረ እና ህንነቱ ካልተረጋገጠ በስተቀር ለሰው ምግብነት የእንስሳት ውጤት ለሽያጭ መቅረብ አይ ልም፡፡

፬/ ለሰው ምግብነት በሽያጭ የሚቀርብ የእንስሳት ውጤት ከማንኛውም በሽታ አምጪ ተህዋስ እና ከመድሃኒት ቅሪት ነፃ መሆኑ የተረጋገጠ መሆን አለበት፡፡

ክፍል ስምንት

የእንስሳት ህንነትን ስለማስጠበቅ እና ስለመቆጣጠር

፳፬. የእንስሳት ባለቤት ወይም እንስሳትን የሚይዝና የሚንከባከብ ሰው ኃ ፊነት

ማንኛውም የእንስሳት ባለቤት ወይም እንስሳትን የሚይዝና የሚንከባከብ ሰው ለእንስሳው፡-

፩/ በቂ የእንስሳት መኖ የማቅረብ፣

፪/ በቂ እና ንጹህ ውሃ የማቅረብ፣

፫/ ከእንስሳው ባሕርይ እና ከአየር ጠባዩ ጋር የሚስማማ ምቹ መጠለያ የማቅረብ፣

፬/ የተሟ የእንስሳት ሕክምና እና ክትባት እን ያገኙ የማድረግ፣

፭/ አግባብነት ያለው አያያዝ እና ጥበቃ እን ያገኙ የማድረግ፣

፮/ ተገቢውን ረጃ በሚያሟ ማጓጓዣ የማጓጓዝ፣ እና

23. Production, Supply, and Processing of Animal Products

1/ The authoritrized body given by law, shall regulate the health status of animals and herds which produce animal product and animal by-products are maintained and managed in a manner that minimizes or avoids public health risks.

2/ The safety and quality of animal product and by-products shall be ensured according to the standard set by the Authority as per the principles of Codex Alimentarius

3/ Animal product supplied for human consumption shall not be sold unless it is inspected, tested, and certified for its safety by the Authority and Regional Veterinary Body.

4/ Animal product sold for human consumption shall be confirmed to be free from any disease-causing agent and antimicrobial residue.

PART EIGHT

ANIMAL WELFARE PROTECTION AND CONTROL

24. Responsibility of Animal Owner or Person Responsible for the Care and Handling of Animals

Any owner or person responsible for the care and handling of an animal shall be responsible to provide the animal with:

1/ sufficient animal feed;

2/ sufficient and clean water;

3/ proper housing appropriate for their behaviors and weather conditions;

4/ appropriate veterinary health care and vaccination;

5/ proper care, handling and protection;

6/ transportation of animals with conveys that meets animal welfare standards; and

https://ethiodata.et/

፯/ በእርጅና እና በበሽታ ወይም በሌ አስገዳጅ ምክንያት መወገድ ካለበት ለሚመለከተው አካል የማሳወቅ፤

ኃ ፊነት አለበት፡፡

፳፭. እንስሳትን በጭካኔ መንገድ መያዝ የተከለከለ ስለመሆኑ

፩/ ማንኛውም ሰው የሚከተሉትን ድርጊቶ በእንስሳት ይ መፈፀም የለበትም፡-

ሀ) እንስሳትን በጭካኔ ማሰቃየት ፣ መ ብ ብ፤ መጉዳት ወይም አካ ቸውን ማቁሰል ወይም መቁረጥ ፤

ለ) እንስሳት ከአቅማቸው በ ይ መጫን ወይም ማሥ ት፤ ወይም

ሐ) እንስሳትን ሆን ብሎ ወይም በቸልተኝነት አ ግባብ መያዝ ወይም ጭካኔ በተሞ ው ሁኔታ ጉዳት ማድረስ፡፡

፪/ በእንስሳት ይ ህመምን ወይም ስቃይን የሚያስከትል ወይም ምቾትን የሚነሳ የእንስሳት እርባታ ዘዴ ማካሄድ የተከለከለ ነው፡፡

፫/ ስለ እንስሳት ጥበቃ እና ህንነት ዝርዝር አሠ ሩ በ ንብ ይወሰናል፡፡

፳፮. እንስሳት ይ ሙከ ና ምርምር ስለማድረግ

ማንኛውም ሰው በእንስሳት ይ ሙከ ና ምርምር ለማካሄድ ከሚኒስቴሩ ወይም ከተገቢው የመንግስት አካል ፈቃድ ማግኘት አለበት፡፡

፳፯. እንስሳት ለኤግዚቢሽን ወይም ለመዝናኛ እን ያዙና ተከልለው እን ቀመጡ ስለሚፈቀድበት ልዩ ሁኔታ

ማንኛውም ሰው መካነ እንስሳት፣ ሰርከስ፣ ወይም በጊዜያ ነትም ሆነ በቋሚነት እንስሳትን አግልሎ በአንድ ሥፍ ማስቀመጫ ማቋቋም የሚ ለው ከሚኒስቴሩ ወይም ከሚመለከተው የመንግስት አካል የብቃት ማረጋገጫ ሲያገኝ ብቻ ነው፡፡

፳፰. መንገድ ይ ያለባለቤት ጥበቃ መውጣቱ የተጠረጠረ እንስሳን ሪፖርት የማድረግ ግዴታ

፩/ ማንኛውም የእንስሳው ባለቤት እንስሳው ያለፈቃዱ መንገድ ይ መውጣቱን ሲያውቅ በቅርብ ለሚገኝ እንስሳት ጤና ተቋም ወይም

7/ information to the concerned body if the animals shall be culled due to old age, illness or other compelling reasons.

25. Prohibition of Cruel Handling of Animals

1/ No person shall perform the following acts on animals:

a) torture, beat, injure or mutilate any animal with cruelty;

b) overload or overwork any animal; or

c) Intentionally or negligently maltreat or abuse, any animal in a cruel or inhumane manner.

2/ an animal husbandry practice that may cause pain or suffering or discomfort to animals is prohibited.

3/ the details on animal welfare shall be provided in a Regulation

26. Conducting Research and Experiment on Animal

Any person shall acquire permission from the Ministry or the Appropriate Government Authority to conduct an experiment and research on an animal.

27. Special Conditions on Capture and Confinement of Animals for Exhibition or Public Entertainment

Any person shall establish a zoo, circus or any other permanent or temporary facility for the confinement of animals, only when he has a certificate of competency from the Ministry or concerned Government Body.

28. Obligation to Report a Suspected Unguarded Stray Animal

1/ Any animal owner who knows that his animal is on the road without his permission is obligated to report to the

https://ethiodata.et/

ባለሞያ ወይም ለአካባቢ አስተዳ ር ሪፖርት ማድረግ ይኖርበታል፡፡

፪/ ባለቤት አልባ እንስሳ ማግኘቱን የጠረጠረ የአካባቢ ሰው በቅርብ ለሚገኝ የእንስሳት ጤና ተቋም ወይም ባለሞያ ወይም ለአካባቢው አስተዳ ር ሪፖርት ማድረግ ይኖርበታል፡፡

፫/ የእንስሳት ጤና ተቋም እና የአካባቢው አስተዳ ር በ ረሰው ሪፖርት መሠረት አስፈ ጊውን እርምጃ ይወስዳል፡፡

፳፱. የእንስሳት ህንነትን በተመለከተ በቅንጅት ስለመስ ት

ሚኒስቴሩ የእንስሳት ህንነትን በተመለከተ ሌሎ በሕግ ስልጣን ከተሰጣቸው ተቋማት ጋር በቅንጅት ይሰ ል፡፡

ክፍል ዘጠኝ

የሚኒስቴሩ፣ የባለስልጣኑ እና የክልል እንስሳት ጤና ተቋም ሥልጣንና ተግባር

፴. የሚኒስቴሩ ሥልጣንና ተግባር

ሚኒስቴሩ፡

፩/ የእንስሳት ሀኪም የሆነ የሃገሪቱን ዋና የእንስሳት ጤና አገልግሎት ኦፊሰር ይመድባል፤

፪/ ብሔ የእንስሳት ጤና የመረጃ ሥርዓትን ይዘረጋል፤

፫/ አስቸኳይ የሳኒታሪ እርምጃ መውሰድ የሚያስ ል የድንገተኛ በሽታዎ ዝግጁነት እቅድ ያዘጋጃል፣ በጀት እን መድብ ያ ርጋል፣ ከክልል የእንስሳት ጤና ተቋም ጋር በመተባበር እቅዱን ተግባ ያ ርጋል፤

፬/ ዓለም ዓቀፍ የእንስሳት ጤና ድርጅት ባወጣው መስፈርት እና በአገሪቱ የእንስሳት ጤና ሳኒተሪ ረጃ መሠረት ሪፖርት መ ረግ ያለበት የእንስሳት በሽታ ዝርዝር ያዘጋጃል፣ ያፀድቃል፣ እን አስፈ ጊነቱ ያሻሽ ል፤

nearest veterinary institution, professional or local administration.

2/ Any member of the the community who found a suspected stary animal is obligated to report to the nearest veterinary institution, professional or local administration.

3/ The Veterinary Authority and Local Administration shall take necessary action based on the report.

29. Work with Collaboration on Animal Welfare

The Ministry shall work in collaboration on animal welfare with other bodies authorized by relevant laws.

PART NINE

THE POWERS AND DUTIES OF THE MINISTRY, AUTHORITY, AND REGIONAL VETERINARY BODY

3o. The Powers and Duties of the Ministry

The Ministry shall:

1/ Appoint a Country's Chief Veterinary Officer who is a veterinarian;

2/ Establish a national animal health information system;

3/ Develop an emergency disease preparedness plan that enables the implementation of sanitary measures, allocate a dedicated budget, and operationalize the plan in collaboration with the Regional Veterinary Body;

4/ Develop and update a national list of notifiable animal diseases based on the world animal health organization requirement and the sanitary status of the country;

https://ethiodata.et/

፭/ አ ስ የተከሰተ፣ እን ገና የተከሰተ፣ እና ሪፖርት መ ረግ ያለበት ሆኖ በቁጥጥር ስር የዋለ እና ቁጥጥር የሚ ረግበት የእንስሳት በሽታን ዓይነት ለሚመለከታቸው ሃገ ፣ አህጉ እና ዓለም አቀፋ አካ ት ያሣውቃል፤

፮/ የእንስሳት በሽታ ቅኝት፣ እና ቁጥጥር ሥርዓትን ይዘረጋል፤

፯/ ከእንስሳት ወ ሰው የሚተ ለፉና የማይተ ለፍ በሽታዎ ን ለመከ ከልና ለመቆጣጠር እን ሁም ከእንስሳት የሚገኝ ምግብን ህንነትና ጥ ት ለማረጋገጥ የሚያስ ል ሥርዓት ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካ ት ጋር በመተባበር ይዘረጋል በ.ጋ ያስፈጽማል፤

፰/ የእንስሳት በሽታን ለመከ ከል፣ ለመቆጣጠርና ለማጥፋት የሚያግዙ አስፈ ጊ የሳኒታሪ እርምጃ ይወስዳል፤

፱/ የእንስሳት በሽታን ለመከ ከል ወይም የእንስሳት በሽታ ፍንዳታ ሊያስከት ቸው የሚ ቸውን ሥጋቶ ለመቀነስ ሲባል ለሚወገዱ እንስሳት የካሳ ክፍያ ሥርዓት ያዘጋጃል፣ ተግባ ም ያ ርጋል፤

፲/ አንድ ቦታ የእንስሳት በሽታ ያለበት ወይም በእንስሳት በሽታ የተበከለ፣ ወይም ከበሽታ ነፃ የሆነ፣ በሽታው ያለበትን ቦታ ከሌለበት የሚለይ ድንበር ወይም በሽታው በዝቅተኛ ረጃ የሚገኝበት መሆኑን ያውጃል፤

፲፩/ ሪፖርት መ ረግ ባለበት የእንስሳት በሽታ ተጠቅቶ የነበረ አካባቢ ከበሽታው ነፃ መሆኑን አረጋግጦ ያውጃል፤

፲፪/ የእንስሳት እና እንስሳት ውጤቶ ና ተረፈ-ምርት ልየታ፣ ምዝገባና የክትትል ሥርዓትን ይዘረጋል፡፡ ብሔ ምዝገባ መረጃ ቋትን ያ ጃል፤

፲፫/ የምርምር እና የስልጠና ተቋማት እን ቋቋሙ ሁኔታዎ ን ያመቻቻል፤ ያ ጃል፤

፲፬/ የእንስሳት ጤና ባለሞያዎ ን ትምህርት፣ ሥልጠና ሥነ-ምግባርና ብቃት ማሳ ግን በተመለከተ ከሚመለከታቸው አካ ት ጋር በመተባበር ይሰ ል፤

፲፭/ ብሔ ጠቀሜታ ያ ቸውንና ልዩ ዕውቀትና ክህሎት የሚጠይቁ የምርምርና የቁጥጥር ተግባ ትን እን ከናወኑ ያ ርጋል፤

5/ declare a type of emerging, re-emerging, notifiable under control, and controlled animal diseases for National, Regional and International Organizations;

6/ Develop a system for animal disease surveillance and control;

7/ Design and implement a system in collaboration with relevant stakeholders that enables the prevention and control of both zoonotic and non-zoonotic diseases, as well as ensure the safety and quality of food derived from animals;

8/ Take the necessary sanitary measure,in order to prevent, control, and eradicate animal disease;

9/ Develop and implement a system of compensation for animals culled to prevent disease or reduce the risks associated with animal disease outbreaks;

10/ Declare areas as infected, free from disease, buffer zone, and areas of low prevalence;

11/ Declare area infected with notifiable disease as free area;

12/ Establish animal, animal product and animal by-product identification and traceability system. organize national registration data base;

13/ Facilitate and organize the establishment of research and training institutions;

14/ Work in collaboration with relevant bodies to ensure the education, training, ethics, and competency development of animal health professionals;

15/ Ensure the accomplishment of nationaly impotant regulatory and research activities that need special knowledge and skill;

https://ethiodata.et/

፲፮/ ለእንስሳት ጤና ምርመ ቦ ቶሪዎ የሥ ፈቃድ እና የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሠጣል፣ አስፈ ጊ ሲሆንም የሰጠውን ፈቃድ እና ብቃት ያግዳል ወይም ይሠርዛል፤

16/ Issue work permit and certificate of competency for veterinary diagnostic laboratories and suspend or revoke when it deems necessary;

፲፯/ የእንስሳት ጤና አገልግሎትን ጥ ትና ተ ሽነት ለማሻሻል የሚያስ ሉ ሥርዓቶ ንና መሠረተ ልማቶ ን ይዘረጋል፤ እን አስፈ ጊነቱ ቦ ቶሪዎ ና ክሊኒኮ እን ገነቡ ያ ርጋል፤ አቅማቸውን ይገነባል፤ ውጤታማነታቸውን ያረጋግጣል፤

17/ Establish a system and infrastructure that enable to improve the quality and accessibility of veterinary services; couse to construct laboratories and clinics as deems necessary and build their capacity and monitor their effectiveness;

፲፰/ የእንስሳት ጤና ቦ ቶሪዎ ን እና የእንስሳት ጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማትን ረጃ ይወስናል፤

18/ Determine the level of veterinary laboratories and veterinary service delivery establishments;

፲፱/ የግል የእንስሳት ጤና አገልግሎት እን ስፋፋ ምቹ ሁኔታዎ ን ይፈጥ ል፤

19/ Create conducive environment for private veterinary services development;

፳/ የመንግሥት እና የግል የእንስሳት ጤና አገልግሎቶ ን ሚና እና ኃ ፊነት ይወስናል፤

20/ Set the role and responsibility of public and private veterinary services;

፳፩/ በሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶ አዋጅ የተ ነገገው እን ተጠበቀ ሆኖ በእንስሳት ጤና እና ህንነት ዙሪያ የሚሰሩ መንግሥታ ያልሆኑ ተቋማትን ይከታተ ል ድጋፍም ያ ርጋል፤

21/ Without prejudice to provisions of civil society organizations' proclamation, supervise and support non-governmental organizations working on animal health and welfare;

፳፪/ እውቅና የተሰጣቸው የግል የእንስሳት ሀኪሞ ፣ ሌሎ የእንስሳት ጤና ባለሙያዎ እና የእንስሳት ጤና አገልግሎት የሚሰጡ ድርጅቶ የሳኒታሪ ማንዴት ውል ወስ ው የተወሰኑ ሥ ዎ ን ለማከናወን ወይም የተወሰኑ ኃ ፊነቶ ን ለመተግበር የሚያስ ሏቸውን መስፈርቶ ያወጣል፤ እንዳስፈ ጊነቱ የሳኒታሪ ማንዴት ውል ይሰጣል፤

22/ It establishes the requirements for accredited private veterinarians, veterinary professionals and animal health service institutions to obtain a sanitary mandate contract and perform certain defined functions or exercise powers; it issues sanitary mandate contracts as necessary;

፳፫/ የእንስሳት ህንነትን ለማስጠበቅ የሚያስ ል ሥርዓት ይዘረጋል፤

23/ Establish a system to ensure animal welfare;

፳፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬)፣ (፭)፣ (፲) እና (፲፩) የተዘረዘሩትን እወጃዎ ወይም ማሻሻያዎ በመገናኛ ብዙሃን ለሕዝብ ይፋ ማድረግ እና ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካ ት በጽሁፍ እን ርሱ ያ ርጋል፤

24/ Make available declarations or amendments stated under Sub-Article (4), (5) (10), and (11) of this Article to the public and shall notify all relevant stakeholders in writing;

https://ethiodata.et/

፳፭/ የእንስሳት ጤናን፣ ሀንነትንና በእንስሳት ህክምና የሕብረተሰብ ጤናን ለመጠበቅ የሚያስ ል የግንዛቤ ማሳ ጊያ ሥ ይሠ ል፣

፳፮/ ይህን አዋጅ ለማስፈፀም ከሌሎ የሚመለከታቸው አካ ት ጋር በትብብር ይሰ ል፣

፳፯/ ማናቸውንም በዚህ አዋጅ የተቀመጡ ድንጋጌዎ ተግባ ለማድረግ እና ለማስፈፀም ለክልል የእንስሳት ጤና ተቋም ውክልና ይሰጣል፡፡

፴፩. የባለሥልጣኑ ሥልጣንና ተግባር

፩/ የእንስሳት በሽታ ከውጭ ሀገር እንዳይገባ ወይም በሀገር ውስጥ እንዳይሠ ጭ ለማድረግ በድንበር አካባቢ ነዋሪ በሆኑ ሰዎ መካከል ለግል መጠቀሚያ ሲባል የሚ ረግ የእንስሳት ግብይት እን ተጠበቀ ሆኖ ገቢ እና ተሸጋጋሪ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስን በመቆጣጠር እን አስፈ ጊነቱ የሳኒታሪ እርምጃ ይወስዳል፡፡

፪/ ወ ሃገር ውስጥ ለሚገባ ምርት ወይም ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ የማስገቢያ መስፈርት ያወጣል፣ በመስፈርቱም መሠረት የማስገቢያ ፈቃድ ይሠጣል፡፡

፫/ በዱር እንስሳት ልማትና ጥበቃ ባለስልጣን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፭፻፸፭/፪ሺ አንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀጽ (፭) ይ የተ ነገገው እን ተጠበቀ ሆኖ በዓለም አቀፍ ረጃ ሪፖርት መ ረግ ያለባቸው የእንስሳት በሽታዎ ን በተመለከተ ወጪ የሚ ረግ ምርት ወይም ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ አስፈ ጊውን መስፈርት አሟልቶ ሲገኝ ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሠጣል፡፡

፬/ ለኤክስፖርት እና ከአንድ ክልል በ ይ ለሚ ረግ ግብይት የሚያመርት ቄ እና የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ለሚያቀነባብር ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሠጣል፣ ቁጥጥር ያ ርጋል፣ እን አስፈ ጊነቱም ያግዳል ወይም ይሠርዛል፡፡

፭/ የኳ ንቲን ቦታዎ ን ይለያል ወይም ይወስናል፣

25/ accomplish awareness creation activities to protect animal health, welfare and veterinary public health;

26/ Work in collaboration with other stakeholders to implement this Proclamation;

27/ Delegate Regional Veterinary Body to implement and enforce the provisions of this Proclamation.

31. Powers and Duties of the Authority

1/ Without prejudice to petty trade among the border community, take sanitary measures as may be necessary, in order to prevent the entry into or the spread of animal disease within the country by controlling the import and transit of commodity and controlled article.

2/ Set import requirements and accordingly issue import permit for commodity and controlled articles.

3/ Without prejudice to Article 6 Sub-Article (5) of Wildlife Development and Conservation Proclamation No. 575/2008, issue international veterinary certificates upon fulfillment of necessary requirements for the export of commodity and controlled articles regarding international notifiable animal diseases.

4/ Issue certificates of competency for export abattoirs and abattoirs that market for more than one regional state and animal products and by-product processing facilities; and control their activities, when it deems necessary, suspend or revoke the certificate of competency.

5/ Identify or Designate quarantine areas.

https://ethiodata.et/

፮/ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ከአገር በሚወጡባቸው እና ወ አገር በሚገቡባቸው ቦታዎ ይ የኳ ንቲን ጣቢያዎ ን ያቋቁማል፡፡

፯/ ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ ወ አገር ውስጥ የሚገባበትን እና ከአገር የሚወጣበትን መቆጣጠሪያ ጣቢ ያ ይለያል፤ ያቋቁማል፡፡

፰/ ከእንስሳት የሚገኝ ውጤት እና ተረፈ ምርት ጥ ት እና ህንነት ለማረጋገጥ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካ ት ጋር በትብብር ይሠ ል፡፡

፱/ ለቄ ፣ የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ለሚያቀነባብር ድርጅት የግንባታ፣ የአሰ ርንና ቁጥጥር የሚ ረግበትን ሌሎ ዝርዝር መስፈርቶ ን፣ ረጃዎ ን ያወጣል፣ የአሰ ር ሥርዓትንም ይዘረጋል፤

፲/ የምርት ጤና፣ ጥ ትና ህንነትን ለማስጠበቅ የሚያስ ሉ ሌሎ የቁጥጥር ተግባ ትን ይፈፅማል፡፡

፲፩/ ለክልል የእንስሳት ጤና ተቋማት እንዳስፈ ጊነቱ ውክልና ይሰጣል፡፡

፴፪. ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር

፩/ በሃገሪቱ የእንስሳት ጤናን፣ ህንነትንና በእንስሳት ህክምና የሕብረተሰብ ጤናን ለመጠበቅና ለመቆጣጠር የሚያስ ሉ ተግባ ትን ያስተባብ ል፣ ይመ ል እና አስገዳጅ ውሳኔዎ ን ይሰጣል፡፡

፪/ ሃገሪቱን በዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ድርጅት እና በሌሎ ዓለም አቀፍ መድረኮ ይወክ ል፤ የዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አሰጣጥ ሥርዓትን በበ ይነት ይመ ል፤ ይቆጣጠ ል፡፡

፫/ የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የእንስሳት ጤና ባለሙያ የሆነ አንድ የክልል ዋና የእንስሳት ጤና ዳይሬክተር ይኖረዋል፤ ከዋናው የእንስሳት ጤና ኦፊሰር ጋር ቀጥተኛ የስ ግንኙነትም ይኖረዋል፡፡

6/ Establish quarantine stations at border points through which commodity and controlled article destined for export and import pass.

7/ Designate and establish the ports of entry and exit for import and export of commodity and controlled article.

8/ Work in collaboration with the relevant bodies for ensuring the quality and safety of animal products and animal by-product

9/ Develop detailed standards and procedures and establish a system for the construction, operation, and control of abattoir and animal product and animal by-product processing plant

10/ Perform other regulatory duties related to the health, safety, and quality of commodities.

11/Delegate its power to Regional Veterinary Body as deemed necessary.

32. The Chief Veterinary Officer

1/ Shall be responsible for coordinating, leading, and making mandatory decisions that are required to regulate the country's animal health, welfare, and veterinary public health activities.

2/ shall represent the country on the world animal health organization and other international platforms; lead and control the overall system for issuance of international veterinary certificates.

3/ Regions shall also have a regional Director of veterinary Services assigned by the regional veterinary body and he shall directly communicate with the Chief Veterinary Officer.

https://ethiodata.et/

፴፫. <u>የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም ተግባርና ኃ ፊነት</u>

የክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የሚከተሉት ኃ ፊነትና ተግባ ት ይኖረዋል፡-

፩/ ለዋናው የእንስሳት ጤና ኦፊሰር ተጠሪ የሚሆን የክልል የእንስሳት ጤና ዳይሬክተር ይሰይማል፤

፪/ ሪፖርት መ ረግ ያለበትን አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ ለመቃኘት፣ ለማሰስ፣ ለመከ ከልና ለመቆጣጠር ከሚኒስቴሩ፣ ከባለስልጣኑና ከአጎ ባ ክልሎ ጋር በትብብርና በቅርበት ይሠ ል፤

፫/ ማንኛውም የክልል የእንስሳት ጤና ባለሞያ ሪፖርት መ ረግ ያለበትን አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ መከሰቱን ሲጠረጠር ወይም ሲያረጋግጥ በአንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (፪) እና (፫) በተቀመጠው የጊዜ ገ ብ መሠረት ለክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም ሪፖርት ማድረጉን ያረጋግጣል፤

፬/ ሪፖርት መ ረግ ያለበት ወይም አ ስ ወይም እን ገና የተከሰተ የእንስሳት በሽታ መከሰቱን የሚያጠ ጥር ወይም የሚያረጋግጥ ማንኛውም ሪፖርት ሲ ርሰው በማንኛውም ፈጣን የመረጃ መለዋወጫ መንገድ ለሚኒስቴሩ ዋና የእንስሳት ጤና ኦፊሰር ያሳውቃል፤

፭/ ሪፖርት መ ረግ ያለበት በሽታን ለመቃኘትና ለመዳሰስ፣ ለመከ ከልና ለመቆጣጠር የተነ ፈ ፕሮግ ም ሲተገበር የእንስሳት ባለቤቶ ንና በየ ረጃው የሚገኙ ባለድርሻ አካ ትን ያሳትፋል፤ ያስተባብ ል፤

፮/ ሚኒሰቴሩ በሚያወጣቸው ረጃዎ መሠረት የግል የእንስሳት ጤና ባለሙያ ወይም ተቋም የተወሰኑና በግልፅ የተቀመጡ ተግባ ትንና ኃ ፊነቶ ን እን ያከናውኑ የሳኒተሪ ማንዴት ውል ይሰጣል፤

፯/ የእንስሳት ጤና አገልግሎት እና የእንስሳት ውጤት እና ተረፈ ምርት ቦ ቶሪ በክልሉ ያ ጃል፤ እውቅና እን ያገኙ ይሰ ል፤

33. <u>The Duties and Responsibilities of the Regional Veterinary Body</u>

The Regional Veterinary Body shall have the following duties and responsibilities:

1/ Appoint a Regional Veterinary Director who shall be accountable to the Chief Veterinary Officer of the country;

2/ Collaboratete and work closely with the Ministry, the Authority, and neighboring regions for the surveillance, survey, prevention, and control of notifiable, emerging, and re-emerging animal diseases;

3/ Ensure that any regional animal health professionals provides reports of any suspected or confirmed occurrence of a notifiable or emerging and re-emerging animal disease for regional veterinary body as per the time period prescribed under Sub-Article (2) and (3) of Artcle 6;

4/ Notify any reports of the suspected or confirmed occurrence of a notifiable or emerging and re-emerging animal disease to the chief veterinary officer of the Ministry by the fastest communication means possible;

5/ Coordinate and ensure collaboration with animal owners, and other different levels of stakeholders during the implementation of surveillance, prevention and control program of notifiable, emerging, and re-emerging animal diseases;

6/ give the sanitary mandate contract to private veterinarians and institutions to perform certain defined functions and exercise certain responsibility as per the standards developed by the Ministry;

7/ Organize regional veterinary service and animal product and animal by-product diagnostic laboratories and work to ensure their accreditation;

https://ethiodata.et/

፰/ ለኤክስፖርት እና ከአንድ ክልል በ ይ ለሚ ረግ ግብይት የሚያመርት ቄ እና የእንስሳት ውጤት እና ተዋጽኦ ከሚያቀነባብር ድርጅት በስተቀር በሌሎ ቄ ዎ ይ የጤና፣ የጥ ትና ህንነት ቁጥጥር ያ ርጋል፣ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፣ እን አስፈ ጊነቱም ይሰርዛል፤

፱/ የእንስሳት በሽታ መረጃ ለመሰብሰብ፣ ለማጠናቀር እና ለመተንተን የሚያስ ል የመረጃ ሥርዓት ለመዘርጋት ከሚኒስቴሩ ጋር በቅንጅት ይሰ ል ፤

፲/ የእንስሳት ጤናን፣ ህንነትን እና በእንስሳት ሕክምና የኅብረተሰብ ጤናን በክልሉ ለማረጋገጥ ከሚኒስቴሩ ወይም ከባለስልጣኑ በውክልና የወሰዳቸው ሌሎ ተግባ ትን ያከናውናል፡፡

8/ Inspect and issue certificates of competency for domestic abattoirs and other processing facilities of animal products and revoke when necessary, except for export abattoirs and abattoirs which produce and market for more than one region,

9/ Work jointly with the Ministry to establish a system for the collection, recording, and analysis of animal disease information;

10/ Perform other activities delegated by the Ministry or Authority to ensure animal health, welfare, and veterinary public health in the region.

፴፬. <u>የእንስሳት ጤና እና ህንነት ተቆጣጣሪ ሥልጣንና ተግባር</u>

፩/ በሚኒስቴሩ ወይም በባለስልጣኑ ወይም በክልል የእንስሳት ጤና ተቋም የተመ በ ተቆጣጣሪ፡-

ሀ) ይህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም የሚወጡ ንብና መመሪያ መከበሩን ማረጋገጥ፤

ለ) ለአካባቢው የእንስሳት ጤና ተቋም በ ረሰ መረጃ መሠረት በማንኛውም ቅጥር ግቢ በመግባት የሳኒተሪ እርምጃ የመውሰድ፡፡

ሐ) ለአካባቢው የእንስሳት ጤና ተቋም በ ረሰ መረጃ መሠረት በማንኛውም ቅጥር ግቢ ወይም ድርጅት ውስጥ በሥ ሰዓት የመግባት፣ ምርመ የማካሄድ፣ ናሙና የመውሰድ፣ የማሸግ፤ የ ቦ ቶሪ ምርመ ውጤት እስኪታወቅ ድረስ ምርቱ ለብቻ ተለይቶ እን ቀመጥ የማዘዝ እና ምልክት የማድረግ፤ በሕግ አግባብ ምርቱን የማገድ እና የመያዝ ወይም ምርቱ ወይም ከምርቱ ጋር የሚያያዝ ቁስ ካለበት ቦታ ሳይወጣ ወይም በምንም ዓይነት ሁኔታ ሳይቀየር እን ከማ ወይም ኳ ንቲን እን ረግ የማዘዝ፤

34. <u>Powers and Duties of Animal Health and Welfare Inspector</u>

1/ An inspector appointed by the Ministry or the Authority or Regional Veterinary Body shall have the following powers and duties:

a) ensure this Proclamation and Regulations and Directives issued under this Proclamation are compiled;

b) Take sanitary measures by entering any premises as per the information given for local veterinary body.

c) enter in to any premises or institution during working hours, conduct the investigation, take sample, order its temporary closure, order a commodity to be kept separately until laboratory result is known; mark, to detain and seize, or order the storage or quarantine any commodity or another thing related to the commodity without removal or alteration as per the information given for local veterinary body.

https://ethiodata.et/

መ) ማንኛውንም ምርት እና ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስ የጫነ ማጓጓዣ የማስቆም፣ የመመርመር፣ የመክፈት፣ ናሙና የመውሰድ እና የማገድ እና የመያዝ ፣ ውሳኔውን በ፳፬ ሰዓት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የማሳወቅ፤

ሠ) በሃገር መግቢያ እና መውጫ በሮ ይ የቁጥጥር ሥ ዎ ን የማከናወን፤

ረ) ከእንስሳት ጤናና ህንነት ጋር በተያያዘ ማንኛውም መረጃ እን ሰጠው የመጠየቅ፤ የመውሰድ፣

ሥልጣን አለው፡፡

፪/ በንዑስ አንቀጽ (፩) ፊ ል ተ (ለ) እና (ሐ) የተጠቀሰው እን ተጠበቀ ሆኖ ባለቤቱ ፈቃ ኛ ካልሆነ ከሚመለከተው የሕግ አስከባሪ አካል ጋር በመሆን ተቆጣጣሪው የሳኒተሪ እርምጃ ይወስዳል፡፡

፫/ የእንስሳት ጤና ተቆጣጠሪው የተሰጠውን ሥልጣን ያለአግባብ ተጠቅሞ ከተገኘ በወንጀል ሕጉ ተጠያቂ ይሆናል፡፡

ክፍል አስር
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎ

፴፭. ስለቅሬታ አቀ ረብና አፈታት

፩/ በተሰጠው አገልግሎት ይ ቅር የተሰኘ ተገልጋይ ቅሬታውን ወይም አቤቱታውን ለሚኒስቴሩ ወይም ለባለስልጣኑ ወይም ለክልል እንስሳት ጤና ተቋም ማቅረብ ይ ል፡፡

፪/ ሚኒስቴሩ ወይም በባለስልጣኑ ወይም የክልል እንስሳት ጤና ተቋም ጉዳዩን አጣርቶ የውሳኔ ሀሳብ የሚያቀርብ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በፌ ል አስተዳ ር ሥነ-ሥርዓት አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፹፫/፪ሺ፲፪ መሠረት ያቋቁማል፡፡

፫/ ቅሬታ የቀረበበትን ውሳኔ የሰጠ አካል እና ቅሬታ አቅ ቢው በንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የቀረበ አቤቱታ ሲ መጥ በአካል በመገኘት ወይም በሕጋ ወኪሎቻቸው አማካኝነት ቀርበው ጉዳዩ እን ታይ ይ ረጋል፡፡

d) To stop any vehicle or other means of transport which carries commodities and controlled article and open, inspect, take a sample, and detain or seize; notify the decision within 24 hours.

e) Conduct inspection at ports of entry and exit of the country;

f) Request and obtain any information related to animal health and welfare.

2/ Without prejudice to Sub-Article (1) paragraph (b) and (c) the inspector shall take sanitary measure together with the relevant law enforcing body, when the owner is not cooperative.

3/ The Animal health inspector shall be liable according to the Criminal Code if he abuses his power.

PART TEN
MISCELLANEOUS PROVISIONS

35. Submission and Resolution of Complaint

1/ Any client who feels aggrieved by the service may lodge his complaint to the Ministry, the Authority or the Regional Veterinary Body.

2/ The Ministry or the Authority or Regional Veterinary Body shall establish an grievance handling committee according to the Federal Administrative Procedure Proclamation No.1183/2020 to investigate and report on the grounds of the complaint.

3/ When an appeal filed pursuant to Sub-Article (2) is heard, the Authority that made the contested decision and the appellant shall appear in person or through their legal representatives to have the matter reviewed.

https://ethiodata.et/

፬/ እን አግባቡ የሚኒስቴሩ ወይም የባለስልጣኑ ወይም የክልሉ እንስሳት ጤና ተቋም ኃ ፊ ተጣርቶ የቀረበለትን ሪፖርትና ተያያዥ መረጃዎ ን በመመልከት ውሳኔውን ያፀናል፣ ይሽ ል ወይም ማሻሻያ ያ ርጋል፡፡

፭/ በዚህ አዋጅ መሠረት ቅሬታ የቀረበበት ውሳኔ ቅሬታው ተመርምሮ እስኪወሰን ድረስ አይፈፀምም፡፡ ሆኖም የውሳኔው ሳይፈፀም መቆየት በሕዝብ ይ የማይመለስ ጉዳት የሚያስከትል ከሆነ የአስተዳ ር ተቋሙ የበ ይ ኃ ፊ ውሳኔው እን ፈጸም ሊያዝ ይ ል፡፡

፮/ በንዑስ አንቀጽ (፬) የተሰጠ ውሳኔ ይ ቅር የተሰኘ ቅሬታ አቅ ቢ ክለሳ እን ረግለት ጉዳዩን ወ መ በኛ ፍርድ ቤት ማቅረብ ይ ል፡

፴፮. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም የሚወጡ ንብና መመሪያዎ ን ተግባ ለማድረግ መተባበር ይኖርበታል፡፡

፴፯. የአገልግሎት ክፍያ ስለመሰብሰብ

ሚኒስቴሩ ወይም ባለስልጣኑ ለሚሰጠው አገልግሎት በሚኒስትሮ ምክር ቤት በሚወጣ ንብ መሠረት የአገልግሎት ክፍያ ይሰበስባል፡፡

፴፰. ሚስጥር ስለመጠበቅ

ማንኛውም የእንስሳት ጤና ባለሞያ በሚከተሉት ሁኔታዎ ካልሆነ በስተቀር በሥ አጋጣሚ ከምርት ጋር የተያያዘ መረጃን ለማንም አሳልፎ መስጠት አይ ልም፡፡ ሆኖም ግን፡-

፩/ ይህን አዋጅ እና አዋጁን ተከትሎ የሚወጣ ንብን ለማስፈፀም አስፈ ጊ ሆኖ ሲገኝ፣

፪/ ይህን አዋጅ እና አዋጁን ተከትሎ የሚወጣ ንብን መሠረት አድርጎ ለተመሠረተ የሕግ ሂ ት ሲባል፣

፫/ ሚስጥሩ ሊጠበቅለት የሚገባው ሰው በግልፅ ፈቃድ ከሰጠ፣

፬/ ሥልጣን በተሰጠው ፍርድ ቤት ሲጠየቅ፣

4/ Higher Official of the Ministry or the Authority or the Head of the Regional Veterinary Body as appropriate shall affirm, set aside or amend the decision after considering the report and other related documents from the appeal committee.

5/ The decision with a complaint under this Proclamation shall not be enforced until the complaint has been investigated and decided. However, if suspension of enforcement of the decision could cause irreversible public damage, the higher official may order the decision to be enforced.

6/ A complainant who is aggrieved on the decision given according to Sub-Article (4) may take the case to a regular court for review.

36. Obligation to Cooperate

Any person shall have a duty to cooperate for the implementation of this Proclamation, Regulation, and Directives issued pursuant to this Proclamation.

37. Collection of Service Fee

The Ministry or the Authority may collect fees for the services rendered in accordance with the Regulation to be issued by the Council of Ministers.

38. Confidentiality

No Animal health professional shall disclose any information related to commodity which he acquires in the discharge of his duty, except under the following conditions:

1/ when it is necessary for the application of this Proclamation or any Regulation pursuant to it;

2/ for the purpose of any legal proceedings under this Proclamation or Regulations pursuant to it;

3/ when the concerned person gives his express consent;

4/ when requested to do so by a competent court;

https://ethiodata.et/

፭/ ለህብረተሰቡ ጥቅም ሲባል ሚኒስቴሩ፣ ባለስልጣኑ ወይም የክልሉ የእንስሳት ጤና ተቋም መረጃው እን ገለፅ ሲወስን፤ ወይም

፮/ የመገናኛ ብዙሃን እና የመረጃ ነፃነትን የሚመለከት ሕግ በሚፈቅ ው መሠረት፤ መረጃውን መስጠት ይቻ ል፡፡

፴፱. ስለአስተዳ እርምጃና ቅጣት

፩/ ይህን አዋጅ ወይም አዋጁን ለማስፈፀም በሚኒስትሮ ም/ቤት በሚወጣ ንብና በሚኒስቴሩ የሚወጡ መመሪያዎ ን ያ ሟሉ ምርቶ በጊዜያ ነት ሊዘገዩ፣ ሊያዙ፣ ሊወረሱ ወይም ተመልሰው ሊሰበሰቡ ወይም ተያያዥ ሕጋ እርምጃዎ ሊወሰድባቸው ይ ል፡፡

፪/ ሚኒስቴሩ ወይም ባለስልጣኑ ወይም የክልል ጤና ተቋም በዚህ አዋጅ እና አዋጁን ተከትሎ የሚወጣ ንብና መመሪያን የተ ለፈ ማንኛውም ሰው ይ አስተዳ እርምጃ ይወስዳል፡፡ ዝርዝሩ በሚኒስቴር መ/ቤቱ በሚወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፫/ ማንኛውም ሰው ፦

ሀ) ሆን ብሎ በበሽታ አስተ ፊ፣ በበሽታ አምጪ ተህዋስ፣ በመርዝ እን አግባቡ የተያዘ ወይም የተበከለ ምርት ወይም ቁጥጥር የሚ ረግበት ቁስን የያዘ፣ ያመረተ፣ የሸጠ፣ ለሽያጭ ያቀረበ፣ ያጓጓዘና ያከፋፈለ፣ እን ሆነ ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ትና ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) በማያንስ ከብር ፳፭ ሺህ (ሃያ አምስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ለ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሠረት የእንስሳውን በሽታ ሆን ብሎ ያ ሳወቀ እን ሆነ የ ረሰውን ጉዳት ግምት ውስጥ በማስገባት ከአንድ ዓመት በማይበልጥ እስ ት ወይም ከብር ፫ ሺህ (ሦስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡ ሆኖም ግን ጥፋቱን የፈፀመው የእንስሳት ጤና ባለሞያ ወይም ድርጅት ከሆነ ከሁለት ዓመት በማይበልጥ እስ ት እና ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል፡፡

5/ where the Ministry, the Authority or Regional Veterinary Body, authorizes the disclosure for the sake of public interest;

6/ Disclosure of information shall be permitted in accordance with the applicable law on media freedom and access to information.

39. Administrative Measure and Penalty

1/ Commodities that do not comply with this Proclamation, Regulation issued by the Council of Ministers, or Directives issued by the Ministry may be temporarily delayed, seized, confiscated, or recalled, and subject to related legal actions.

2/ The Ministry, the Authority, or the Regional Veterinary Body shall take administrative measures against any person who violates this Proclamation, and Regulations and Directives issued pursuant to it. The details shall be determined by Directives issued by the Ministry.

3/ Any person who:

a) intentionally posses, manufactures, sells, offers for sell, transports, or distributes in any manner; commodity, or controlled article knowing that it is infected with or contaminated by an animal disease agent, infectious organism, toxin, or is punishable up on rigorous imprisonment not exceeding five years and a fine not less than 10000 Birr and not exceeding 25000 Birr.

b) Intentionally fails to report notifiable animal disease according to Sub-Article (1) Article 6 of this Proclamation, taking the damage caused into consideration, shall be punishable with simple imprisonment not more than one year or fine not exceeding 3000 Birr. However, if the offence is committed by animal health professional or institution shall be punishable with simple imprisonment not more than two years and fine not exceeding 10000 Birr.

https://ethiodata.et/

ሐ) በዚህ ረቂቅ አዋጅ በአንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሠረት የእንስሳት በሽታ ከገባበት አካባቢ ምርት፣ በበሽታ አስተ ፊ ተህዋስ የተያዘ ወይም የተበከለ ቁስን ወ ሌ ሥፍ ያለፈቃድ ያጓጓዘ ፣ እን ሆነ ከሶስት ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት እና ብር ፲፭ ሺህ (አስ አምስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

መ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፰ ንዑስ አንቀፅ (፬) መሠረት ሪፖርት መ ረግ ባለበት ወይም በአ ስ ወይም እን ገና በተከሰተ በሽታ የተያዘ ወይም መያዙ የተጠረጠረ እንሰሳን ከሌሎ ለይቶና አግልሎ እን ያቆይ በባለሙያ ተነግሮት ለይቶና አግልሎ ያ ቆየ እን ሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ከብር ፫ ሺህ (ሦስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ሠ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲፫ ንዑስ አንቀፅ (፩) መሠረት እንስሳትን ያለ ጉዞ ፈቃድ ያዘዋወረ እን ሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ትና ከብር ፲፭ ሺህ (አስ አምስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ረ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፫ መሠረት እንስሳትን ያለ ፈቃድ የሰበሰበና ያ ሳወቀ እን ሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ከብር ፫ ሺህ (ሦስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ሰ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲፮ መሠረት ከባለስልጣኑ ፈቃድ ሳያገኝ ምርትን ወይም ቁጥጥር የሚ ረግባቸው ቁሶ ን ወ ሃገር ውስጥ ያስገባ ወይም በሃገሪቱ ድንበር ውስጥ ያሸጋገረ እን ሆነ ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ት እና ከብር ፶ሺህ (ሃምሣ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ሸ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲፰ መሠረት ዓለምአቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሳያገኝ ምርት ወይም ቁጥጥር የሚ ረግባቸው ቁሶ ን ወ ውጪ የ ከ እን ሆነ ከአምስት ዓመት

c) Moves commodities, infected or contaminated articles from an infected area to other place without permission, according to Article 8 Sub-Article (1) shall be punishable with simple imprisonment not more than three years or a fine not exceeding 15,000 Birr.

d) Fails to confine and isolate an animal which is infected or suspected to be infected with a notifiable or emerging and re-emerging animal disease from other animals according to Article 8 Sub-Article (4) as advised by professional, shall be punishable with simple imprisonment not more than one year or a fine not exceeding 3000 Birr.

e) Moves animal without movement permit according to Article 13 Sub-Article (1) is punishable by rigorous imprisonment not exceeding one year and a fine not exceeding 15,000 Birr.

f) Holds animal gathering without permission according to Article 13, is punishable up onsimple imprisonment not more than one year or fine not exceeding 3000 Birr.

g) Imports or transit commodity or controlled article without permission from the authority according to Article 16 is punishable by rigorous imprisonment of not more than five years and a fine not exceeding 50,000 Birr.

h) exports a commodity or controlled article without being issued an international veterinary certificate according to Article 18 is punishable by rigorous imprisonment of not more

https://ethiodata.et/

በማይበልጥ ጽኑ እስ ትና ከብር ፶ ሺህ (ሃምሣ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ቀ) በአንቀጽ ፳፩ መሠረት ፈቃድ ሳያገኝ ቄ ወይም ማቀነባበሪያ ርጅት ያቋቋመና አገልግሎት የሰጠ እን ሆነ ከአምስት ዓመት ባልበለጠ ጽኑ እስ ትና ከብር ፩፻፶ ሺህ (አንድ መቶ ሃምሣ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

በ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፳፫ መሠረት የእንስሳት ውጤቶ ን ከባዕድ ነገር ጋር የከለሰ፤ እና ለገበያ ያቀረበ እን ሆነ ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ት እና ከብር ፶ ሺህ ብር (ሃምሳ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል

ተ) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፳፫ መሠረት የ ህንነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ያልተሰጠውን ምርቶ ንና ተረፈ-ምርቶ ን ለገበያ ያቀረበ እን ሆነ ከሶስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ት እና ከብር ፲፭ ሺህ (አስ አምስት ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ቸ) በአንቀጽ ፳፮ መሠረት ከሚኒስቴሩ ወይም ከሚመለከተው አካል ፈቃድ ሳያገኝ በእንስሳት ይ ሙከ ና ምርምር ያካሄ እን ሆነ ከአምስት ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ትና ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ኀ) በአንቀጽ ፳፱ ከሚኒስቴሩ ወይም ከሚመለከተው አካል ፈቃድ ሳያገኝ በመካነ እንስሳት ወይም ለሰርከስ ወይም በጊዜያ ነትም ሆነ በቋሚነት እንስሳትን አግልሎ በአንድ ሥፍ ማስቀመጫ ያቋቋመ እን ሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል፡፡

than five years and a fine not exceeding 50,000 Birrs.

i) Establishes an abattoir or animal product processing facility and gives service without permission according to Article 21 is punishable by rigorous imprisonment of not more than five years and a fine not exceeding 150,000 Birr.

j) Adulterates animal products with foreign substances and offers them for sale Pursuant to Article 23 of this Proclamation shall be punishable by rigorous imprisonment not exceeding five years and a fine not exceeding 50,000 (Fifty Thousand) Birr.

k) Offer for sale commodities without a safety assurance certificate pursuant to Article 23 of this Proclamation shall be punished with rigorous imprisonment not exceeding three years and a fine not exceeding 15,000 Birr.

l) performs experiments or conducts research on animals without permission from the Ministry or other competent Authority according to Article 26 is punishable by rigorous imprisonment of not more than five years and a fine not exceeding 10,000 Birr.

m) Establishes a zoo or circus or any other permanent or temporary facility for the confinement of animals without permission from the Ministry or other competent Authority according to Article 29 is punishable by simple imprisonment not more than one year or a fine not exceeding 10000 Birr.

https://ethiodata.et/

ነ) በአንቀጽ ፴ መሠረት ያለባለቤቱ ጥበቃ በመንገድ ይ መውጣቱ የተጠረጠረ እንስሳ ባለቤት ይህንኑ ሪፖርት ያ ረገ እን ሆነ ከስድስት ወር በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ከብር ፩ ሺህ (አንድ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል፤

ኘ) በዚህ አዋጅ መሠረት በሚኒስቴሩ ወይም በባለስልጣኑ ወይም በክልሉ የእንስሳት ጤና ባለሞያ ወይም በውል ተቀባይ የእንስሳት ጤና ባለሙያ የተወሰ ን ናሙና ያበ ሸ እን ሆነ ከሁለት ዓመት ባልበለጠ ቀ ል እስ ትና ከብር ፫ ሺህ (ሦስት ሺህ ብር) ባልበለጠ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

አ) ማንኛውንም በሽታ አስተ ፊ፣ የበሽታ አምጪ ተህዋስ፣ መርዝ ወይም ሌ ጎጂና በካይ ነገርን ሆን ብሎ ወ ሃገሪቷ እን ገባ የፈቀ ወይም እን ገባ ያ ረገ እን ሆነ ከ ፭ ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስ ትና ከብር ፶ ሺህ (ሃምሣ ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ከ) ዓለም አቀፍ የእንስሳት ጤና ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠውን ምርት ጥ ት እና ህንነት እን ጠበቅ ያ ረገ እን ሆነ ከሶስት ዓመት ባልበለጠ ቀ ል እስ ት እና እስከ ብር ፳፭ ሺህ (ሃያ አምስት ሺህ ብር) በሚ ርስ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ኸ) ያለ እንስሳት ጤና ባለሞያ ፈቃድ ሳኒተሪ እርምጃ የተወሰ በት ምርት የያዘ ወይም የታሸገ መያዣን ወይም ምልክቱን የሰበረ ወይም የከፈተ እን ሆነ ከአንድ ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) በማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

ወ) ከሚኒስቴሩ እውቅና እና ፈቃድ ውጪ ሪፖርት መ ረግ ያለበት በሽታ ወይም በሽታ አምጪ ተህዋስ መከሰቱን በህትመት ውጤቶ ወይም በብዙሃን መገናኛ ይ እን ወጣ የሰጠ እን ሆነ በሁለት ዓመት ጽኑ እስ ትና ከብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) ባልበለጠ የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

n) The holder of stray animal fails to report stray animal according to Article 30 is punishable by simple imprisonment not more than six months or a fine not exceeding 1000 Birr.

o) Cause damage to any samples taken by the Ministry or the Authority or Regional Animal Health Officer or assignee is punishable up on simple imprisonment not more than two years and fine not exceeding 3000 Birr.

p) Intentionally permits or cause the introduction in to the country or the spread of any animal disease agent, infectious organism, toxin or harmful contaminant is punishable up on rigorous imprisonment not more than five years and fine not exceeding 50,000 Birr.

q) Failure to maintain the quality and safety of the commodity for which an international veterinary certificate has been issued is punishable up on simple imprisonment not more than three years and a fine of up to 25,000 Birr (Twenty-Five Thousand Birr).

r) Without the authorization of an animal health professional, posses commedity that have been subjected to sanitary measures, or opens, or breaks the seal of a container, shall be punishable by simple imprisonment for a period not exceeding one year, or a fine not exceeding 10,000 (Ten Thousand) Birr.

s) Submits any document for publication or mass media referring to the occurrence of a notifiable animal disease agent or infectious organism in the country without prior permission from the Ministry or other relevant bodies is punishable by rigorous imprisonment not more than two years and fine not exceeding 10,000 Birrs.

https://ethiodata.et/

ሀ) በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል በወንጀል ሕግ አንቀፅ ፴፬ በተመለከተው መሠረት በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጥፋቶች ተካፋይ በሚሆንበት ጊዜ በወንጀል ሕጉ አንቀፅ ፺ መሠረት ይቀጣል፡፡

፬/ ማንኛውም የእንስሳት ጤና ባለሞያ በአዋጁ አንቀፅ ፴፰ መሠረት ካልሆነ በስተቀር በሥ ኢጋጣሚ ያገኘውን በሚስጥር መጠበቅ ያለበት መረጃን አሳልፎ የሰጠ እን ሆነ ከሶስት ዓመት በማይበልጥ ቀ ል እስ ት ወይም ብር ፲ ሺህ (አስር ሺህ ብር) የገንዘብ መቀጫ ይቀጣል፡፡

፵. ንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩/ የሚኒስትሮ ምክር ቤት ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ ንበ ን ሊያወጣ ይ ል፡፡

፪/ ሚኒስቴሩ ይህን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የወጡ ንበ ን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ መመሪያዎ ን ሊያወጣ ይ ል፡፡

፵፩. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

በስ ይ ያሉ ንበ ና መመሪያዎ ከዚህ አዋጅ ጋር እስካልተቃረኑና በሌሎ ንበ ና መመሪያዎ እስካልተተኩ ድረስ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥ ል፡፡

፵፪. የተሻሩና ተፈፃሚነት የሌ ቸው ሕጎ

፩/ የእንስሳት በሽታዎ ን ለመከ ከልና ለመቆጣጠር የወጣ አዋጅ ቁጥር ፪፻፷፯/፩ሺ፱፻፺፬ እና የስጋ ምርመ አዋጅ ቁጥር ፪፻፸፬/፩ሺ፱፻፷፪ እን ተሻሻለ በዚህ አዋጅ ተሽረዋል፡፡

፪/ ይህን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሕግ በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮ ይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

t) Juridical person who participates in the commission of offenses under this Proclamation as provided in Article 34 of the Criminal Code shall be punishable in accordance with Article 90 of the Code.

4/ Any animal health profeesional who discloses confidential information acquired in the course of performing his official duty except for in conditions listed down in Article 38 shall be punishable by simple imprisonment of not more than three years or a fine not exceeding 10,000 Birrs.

40. Power to Issue Regulations and Directives

1/ The Council of Ministers may issue Regulations necessary for the implementation of this Proclamation.

2/ The Ministry may issue Directives necessary for the implementation of this Proclamation and Regulations issued pursuant to Sub-Article (1) of this Article.

41. Transitory Provisions

Exsting Regulations and Directives shall remain functional as long as they do not contradict this Proclamation and unless they are not replaced with other Regulations and Directives.

42. Repealed and Inapplicable Laws

1/ Animal Disease Prevention and Control Proclamation No. 267/2002 and Meat Inspection proclamation No. 274/1970 (as amended) is hereby repealed.

2/ Any law which is inconsistent with this Proclamation shall have no effect with respect to matters governed by this Proclamation.

https://ethiodata.et/

፵፫. <u>አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌ ል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አ ስ አበባ ነሐሴ ፮ ቀን ፪ሺ፲፯ ዓ.ም

ታዬ አጽቀሥ ሴ

የኢትዮጵያ ፌ ሞክ ሲያ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

43. <u>Effective Date</u>

This Proclamation shall come into effect on the date of its publication in the Federal Negarit Gazettee.

Done at Addis Ababa,on this 12th day of August, 2025.

TAYE ATSIKESELASSE

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

https://ethiodata.et/